

"Never be afraid of what is good. The good is always the road to what is true."

—Beecher.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1910-1956.

No. 5 —Vol. LVI.

Friday, 7th February, 1958

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

School Feeding Scheme

FOR some years now, the Government has started a school feeding scheme, by which, all school-going children are given nourishment. The allowance per-
chance has of course always varied with the colour of the child's skin, which in this country is the deciding factor when justice is meted out.

Gradually the allowance for the African child has dwindled down to the point where it will eventually stop. The Indian child was allotted threepence per meal. Last year it was reduced to twopence and this year the schools have been asked to make investigations into the income of the parents. They have been asked to find out how many parents earn £4 per head per month in the family, and how many are below this income.

Those who come under this latter income, will be given free meals. In contrast to this we see that the European children have been receiving fourpence per child all along with no similar changes or investigations. One wonder if this is the idea of the Governments fairplay or equal facilities for all races.

As it is the non-European children have no such amenities as parks and playgrounds, and swimming pools, that the European children enjoy, but now it seems that the Government is ruthless enough to take

away crumbs from poor non-European children. While, wealthy white children thrive on the fat of the land—a land which has flourished by perhaps the brains of the white man, but certainly by the labour of the black man.

We give here a letter published in the Johannesburg "Star," written by Miss Eleanor Ponsonby, who is the Honorary Organising secretary, of the African Children's Feeding Scheme.—Ed.

Sir,—In the last issue of "W.H.O.," the news review published by the World Health Organization, is an account of the new school-feeding programme in Libya. It seems very curious to read of this when Bantu school-feeding has been virtually done away with here, although it is still considered necessary to have a school-feeding programme for all government schools for European children.

In Libya a survey was undertaken of the nutritional needs of all school-

children and a school feeding scheme initiated to meet those needs as far as possible.

A similar report by a commission was made available in this country some years ago. In spite of its recommendations what do we find? School feeding for the richest group continues and that for the poorest is taken away. The latter has to spend the school feeding grant on school buildings and other necessities.

It seems extremely sad that South Africa, the pioneer of welfare education and health services in Africa, is now going backwards—not just falling behind but going backwards.

And how funny a report in the "W.H.O." would look on the nutritional needs of European children in the Transvaal. Even rich Johannesburg requires a daily grant of 4d. a head while the same authorities announced that the African school-going child was not in need of any such nutritional supplement.

While European parents complacently go on accepting the spoon feeding dealt out to them, the African parent is apt to say: "They

want the white children to be clever so they give them extra food and they want our to be stupid so they take away even the little they used to have so that our children won't be able to learn so well."

I need not say who "they" would refer to.

As anyone can see this does not help in creating better race relations at home and would not give rise to much admiration abroad. But it is not the sort of information that is sent overseas (by state information officers, and as long as South Africans are not criticized overseas they do not seem to care or even to know much of what actually does happen here.

But they must not be surprised or hurt if Libya gets all the 'pats on the back in the future!

Fountain Of Wisdom

I do not believe that the spiritual law works on a field of its own. On the contrary, it expresses itself only through the ordinary activities of life. It thus affects the economic, the social and the political fields.

—Gandiji in 'Youn g India,'
3 September 1925.

OPINION

FRIDAY, 7TH FEBRUARY, 1958

Great Powers And Satellites

THE United States has at last hurled its own satellite into space. While it is welcome as one more triumph of science over nature it does raise questions in the minds of men and women the world over as to what the race into space will in the end lead to.

On the one hand Man might be able to know infinitely more about outer space and perhaps discover the secret of regulating rainfall. With that would open up a new era in Man's history. Vast spaces of the earth, which are to-day deserts, could be transformed into gardens of Paradise and would give sustenance to millions of human beings. That would certainly restore peace in the world and give men and nations a little more security in the future.

Mad Waste

On the other, the mere flight into space for purposes of satisfying national vanity or curiosity would be a mad waste of valuable money, time, energy brains and materials

There is reason to fear that at the moment the Great Powers are concerned largely with questions of prestige and military advantage. They are concerned, not so much with making this world a better place to live in as with perfecting more deadly engines of destroying human life. For this reason one of the greatest needs of the moment is a clear demonstration by the ordinary peoples of the world and those nations which do not seek to dominate others, to make it clear to the Great Powers that if destruction is where they are leading humanity, they will go there alone.

Best Friend

At the moment both Russia and America are straining every nerve to convince the uncommitted peoples of the world that either is their best friend. But the poor, the ignorant and the diseased of the world, use only one yardstick to tell a friend from a foe: Whether or not he works to release them from the bondage which makes their lives such a drudgery; whether or not he creates conditions of instability in the world which delay the advent of the day when life will be more rewarding to those who live in suffering at the moment.

Adventures into space designed to make either side more proficient in the destruction of human lives give the suffering little hope that they can look to a better life in the foreseeable future. And here, the Great Powers have betrayed humanity.

The greatest need of the times, then, is a grouping of peoples and weaker nations which would set itself the goal of turning humanity away from where the Great Powers are leading; to peace and stability. The Great Powers, unless checked, will sacrifice humanity at the altar of their own greed.

Comment On Men And Events

Clearing The Congress Mess

By JORDAN K. NGUBANE

CHIEF LUTHULI'S discharge from the treason trial creates a situation in which the mess into which the African National Congress has been thrown by its Left-wing bosses can be examined a little more critically, if to avoid the blunders of the past and create a truly united front of all enemies of race oppression.

First, we should examine the position into which he has been thrown by his release. In many ways it is an embarrassment to him. On the one hand it has cut him off from daily communion with a group whose preferences gave form and dimension to Congress policies. On the other, it has flung him into a situation where he comes face to face with opposition to his flirting with the Left-wing. No longer one of the Drill Hall heroes, he is not exactly welcome in the ranks of those who opposed the policies which landed the ANC in the Drill Hall.

No Kind Word

The Africanists do not have a single kind word for him. If they had the power they would throw him out of the Presidency-General at the very first opportunity in protest against his sympathies with the Left. The price they would demand, in order to enable him to retain his position is one it is difficult to see him accepting. The Africanists want complete repudiation of the Freedom Charter, which they regard as a communist document. They will insist on a recasting of the Congress Movement and will most certainly throw out the Left-orientated constitution of the ANC.

Chief Luthuli is very closely connected with all these objects of Africanist dislike. What is more, on some of them he has committed himself heavily, in public. It is difficult to see how he could repudiate them without doing more harm to his prestige. Rather than do that, he might most probably decide that the best thing to do is to retire.

Bitter End

There have been suggestions that he might choose to fight the Africanists to the bitter end. At least some of his closest advisers urge this course. But Chief Luthuli could commit no greater blunder. The Freedom Charter landed the ANC on both its feet in the treason trials. The Congress Movement is a living monument to the public humiliation of the African people by the

Left-wing bosses of the ANC. The new, Luthuli constitution, is sure to divide the ANC from top to bottom and keep it so divided—with its heavy emphasis on dictation from the top. All these are not commodities which Luthuli can peddle among the Africans with much hope of success.

To risk a war with the Africanist wing of the ANC would be to commit political suicide. The strains within the ANC itself are such that his name does not arouse tremendously great enthusiasm any more. If he went on the offensive, the chances are that he would thereby unite all his opponents against himself and bring about his speedy downfall.

Where he continued to see nothing but virtue in the Congress Movement and dreamt of nothing else other than the Freedom Charter, his downfall would not be a major calamity. It would destroy the influence of the underground communists in the ANC; weaken the hold of the Left-wing in some of the organisations which at the moment are members of the Congress Movement and create a situation in which a truly democratic leadership in the ANC would enable the Indians and the Coloureds to choose truly democratic leadership who would make possible a real and effective alliance against apartheid.

Blunder

The greatest blunder the Congress Movement labours under is that the ANC is now nothing more than a branch of the Congress Movement. An African National Congress which was not dominated by the Left would never be in this humiliating position. It would work with the Congresses in the other racial groups on a footing of complete equality. More than that, it could even cooperate freely with the Liberal Party, the Churches and women's organisations, which the Congress Movement cannot do with its present political preferences. At the moment it is an instrument of the division and therefore w

(Continued on next page)

Press Review

Mr. Louw Mistaken

ELSEWHERE in this issue we publish the impressions of the two Nationalist M.P.s who visited India recently, as members of the South African delegation to the Parliamentary Association Conference. Commenting on this, the Port Elizabeth "Evening Post" writes as follows in its editorial of February 7, under the heading "Shown to be Mistaken":—

Last weekend we published a long extract from a Nationalist newspaper interview with two Nationalist M.P.s who visited India in November-December. The two M.P.s were members of the South African delegation to the Commonwealth Parliamentary Association conference. Their frank personal impressions are important, and we congratulate the three Nationalist newspapers that published them prominently. This was good, honest journalism.

Mr. D. Scholtz, M.P., and Mr. A. van Niekerk, M.P., were charmed by the Indian leaders they met (including the President, Dr. Prasad, and the Prime Minister, Mr. Nehru). They travelled widely. Everywhere they met remarkable friendliness and courtesy—though as delegates they wore on their lapels a label showing that they were South Africans.

Mr. Scholtz was impressed by the ordinary people's self-discipline in spite of poverty, and by the relative freedom from crime.

Opposite

The two Nationalist M.P.s found no evidence anywhere of aggressiveness or hostility, even toward apartheidists. This is a very important finding, because Nationalist leaders have told us the opposite. Only the other day in Port Elizabeth Mr. E. H. Louw, Minister of External Affairs, repeated the assertion that the United Nations criticism of the apartheid programme is part of an "anti-White campaign" led by India.

At the time we pointed out the Nationalist Government's assertion that the Indian Government is "anti-White" is not supported by the findings of most White people who know India. We mentioned the warm welcome given to the British Prime Minister only last month, and there are the reports of Admiral of the Fleet Earl Mountbatten (last Viceroy of India), Earl Attlee, at least two American Ambassadors and the last West German Ambassador. And now two Nationalist M.P.s who have been to India contradict Mr. Louw.

That Fear

So we must conclude that Mr. Louw and his Cabinet colleagues are mistaken about the attitudes of the Indian Government.

This is no small error. It has great implications. For years the Nationalist leaders have been making simple voters shiver with fear by drawing a picture of a greedy and menacing India busily preparing to send powerful forces across the ocean to take possession of the eastern and southern areas of Africa.

But Mr. Scholtz, who—unlike the Cabinet Ministers—has been in India, reports: "They are definitely not aggressive people, as we sometimes think, just waiting to grab South Africa."

"Not aggressive people." Here Mr. Scholtz has pointed to the key to an understanding of independent India—the India of the great practitioner of non-violence, Mahatma Gandhi, and Jawaharlal Nehru.

Peace Role

An understanding of modern India's basic approach to international affairs is imperative if we are to begin to understand what is going on in the world today. Mr. Louw and his Cabinet colleagues are now shown to be *basically* mistaken in their beliefs about Indian Government policy. This fact must surely cause thinking people who have followed them in good faith to do some searching re-thinking. If the leaders are wrong about such an elementary matter in world affairs, what of the policy that rests on their mistaken belief?

Dr. E. W. Meyer was West German Ambassador in India from 1952 to 1957. He wrote recently: "Having followed India's policy for five years almost professionally, I finally believe that India's foreign policy (of non-violence and non-alignment with military blocs) has made an enormous contribution to the people of the world. This was not universally understood when I came to India in 1952. Today all countries—I dare say, with-

out exception—subscribe to India's co-leadership in international relations." "Without exception?" Dr. Meyer can't be aware that here Mr. Louw and his Cabinet colleagues tell us India's policy is "anti-White."

(Continued from previous page)

ning of the African people. The African community will be free to use its strength to best advantage the day the Congress Movement is supplanted by a truly democratic alliance with no sinister designs on the oppressed.

I mention the Africanists here because they are the strongest single bloc of opposition to Luthuli's leadership. I certainly do not say they are model of democracy. They have, in their ranks, a queer mixture of ideological preferences. The great Ashby Mda, one of the most level-headed and ablest leaders of the Congress Youth League in pre-resistance days once said, in a major speech at a Youth League conference in Bloemfontein, that in the League he

would not be surprised to meet democrats, reactionaries, fascists all united in their hostility to race oppression. I do not think anything has happened to change the character of the League drastically from Mda's description.

Verwoerd

With Verwoerd likely to be the next Prime Minister, it is of the greatest importance that the oppressed, from both sides of the racial line, should recast their attitudes and work with renewed determination to present a truly united and effective front. That can be done only where the mess left by the Left-wing bosses of the ANC is cleared, now that their policy has failed for all to see.

Phone 34-1349

P. O. Box 1549.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

NEW GRAMOPHONE RECORDS ARRIVED

		s	d.
Hatim Tai	2 Records	16	6
Asha (Rock and Roll)	4 "	33	0
Mr. X	4 "	33	0
Coffee House	4 "	33	0
Shree Mati 420	4 "	33	0
Bhai Bhai	4 "	33	0
Barish (Rock And Roll)	5 "	41	3
Chori Chori	5 "	41	3
Ek-Jhalak	5 "	41	3
Bhagam Bhag	5 "	41	6
Naya Andaz	6 "	49	6

Packing charge & postage for Union 5/6 and Rhodesia 7/6.

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS

(Corner Grey & Lorne Streets)

286 Grey Street,

Phone: 29488.

DURBAN.

India Charms Two Govt. Members Of Parliament

TWO Afrikaner Nationalist M.P.s have reported after a tour of India that they were received everywhere with the utmost friendliness. They saw no trace of hostility anywhere toward themselves as South Africans or Nationalists.

The M.P.s are Mr. Daantjie Scholtz (Namaqualand) and Mr. Albert van Niekerk (Etosha).

They were members of a party of eight South Africans who attended the Commonwealth Parliamentary Association conference recently in India.

They met Dr. Rajendra Prasad, President of India, and Mr. Nehru, the Prime Minister, and made an extensive tour.

They told "Die Burger" (Cape Town) that they met Mr. Nehru several times—at the conference, at the President's dinner for delegates, at Mr. Nehru's reception for delegates in his home.

"He is certainly not an inaccessible person," said Mr. Van Niekerk.

"He makes a good impression. He seems to be a man who is earnestly concerned about his country who thinks and acts—who even sits on the fence—in the interests of his country.

"India is a bitterly poor country. It requires financial help from abroad, and Nehru trims his sails to the best wind."

Mr. Van Niekerk added: "In addition he is a good, realistic speaker—a sentimental orator—with a very good command of English; an Oxford man, you see." (Mr. Nehru was in fact at Harrow School and Cambridge University)

Mr. Scholtz told the newspaper that Mr. Nehru was a handsome, lean man, just under six feet, with a good voice. He spoke softly and usually with a smile. There was nothing false about him—"an easy person to get along with and talk to.

Invitation

"When I asked him if he did not want to visit South Africa he said this was a part of the world that he still very much wanted to see. I told him if he came I would like to show him my constituency, Namaqualand.

"He knows about Namaqualand. 'Oh, that's where the diamonds come from', he said and when he heard I came from Springbok he wanted to know if I was not also perhaps a Springbok—"That is a very famous name", he said

"He asked me to which political party I belonged. I told him I was of the ruling party, the Nationalist Party.

"Not in him nor in any other Indian did Mr. van Niekerk or I

ever find a trace of unfriendliness toward us as South Africans or Nationalists

"And we really were prepared for an insult...As delegates we had on our coat lapels labels showing that we were South Africans. Nowhere, ever, were we treated in any way other than with friendliness, courtesy and extraordinary helpfulness.

Mr. Scholtz remarked to Mr. Nehru that India had about 370,000,000 people, increasing by 5,000,000 a year. In the Union there were only 450,000. Why did not India take the few here back to India—after all, they would make no noticeable difference? he asked.

Mr. Nehru in reply asked what reason there was to believe that South African Indians as a whole wanted to move to India.

...Mr. Scholtz said, "I obtained a much better impression of the Indians themselves...they are definitely not an aggressive people, as we are sometimes inclined to think—just waiting to grab South Africa.

"Their difficulty, as Nehru himself explained to Albert (Mr. Van Niekerk), is their tremendous 'overpopulation'...The standard of living is distressingly low."

Little Crime

Mr. Van Niekerk thought that most Indians were inclined to spend too much time praying instead of working "Do we perhaps pray too little? Perhaps so. But I still think that they devote too much time to religion and too little time to work."

Mr. Scholtz was impressed by the Indians' tolerance and self-control.

"You find practically no drunkenness there. There is little murder, little crime—in the whole of India fewer cars are stolen in a year than in Johannesburg alone! This I read somewhere on good authority.

"There is one constable for 7,000 people. I understand the figure in the Union is one for 800.

"Few motor accidents, too. In the whole six weeks during which we travelled through India from top to bottom and west to east, I did not see a single motor accident.

Civilised

Another impression: "I must acknowledge that the civilisation

of the Indian made a great impression on me, apart from the enormous monuments to his earlier civilisations, his old, old, old temples and gigantic statues and things.

"At the conference it was interesting to see the contrast between the noisy, presumptuous

delegates of young Native states and the quiet, almost shy, attitude of the Indian leaders," said Mr. Scholtz.

"They are a highly civilised people, even those who are not very highly educated—that is, if self-control is a test of civilisation.

Federal Commentary

From Our Bulawayo Correspondent

SO yet another Member of Parliament from Britain has angered the intolerant white settlers of the Federation. This time it was Mrs. Barbara Castle, Labour M.P., who is touring the three territories as political columnist for the mass-circulation Sunday Pictorial, the most popular Sunday newspaper published in Fleet Street.

Mrs. Castle did the unforgivable. She entered the best hotel in Salisbury with an African.

The African, Mr. Wellington Chirwa, M.P., accompanied by the Rev. Doig, a European M.P., had dinner with Mrs. Castle in Meikles' public restaurant.]

What happened when the three politicians entered the hotel is old news, but well worth repeating—"Many Europeans walked out in protest."

This unsavoury incident illustrates once again that the colour bar in the Federation is as rigid in many ways as that in the Union.

But what makes it worse here is that somehow the white public and the Territorial and Federal Governments try to reconcile racial discrimination with political, social and economic partnership; What a fraud! What hypocrisy! The fact is that this is the partnership of the horse and the jockey, the sergeant-major and

the private.

Most of the "White" hotels have a colour bar. Not all carry "Europeans only" notices. Many rely on "Right of admission reserved to keep thousands of educated, well-behaved, well-dressed Indians, Africans and Coloureds from enjoying normal, everyday facilities.

The notable exception in the hotel field is The Ridgeway in Lusaka, Northern Rhodesia. The most plush hotel in the Territory, it allows people of all races in its lounges and dining-rooms. The stipulations are those that apply to Europeans—enough money to pay the bill, reasonably well dressed, properly behaved.

Practically everything in the towns of this country is out of bounds to the man or woman with a coloured skin—cinemas, theatres, some of the shops, "white" buses...the list is endless.

Any responsible Indian, African or Coloured will tell you—"Remove the colour bar and 75 per cent of the problems of the Federation will be solved.

Still the most beautiful sight in this country torn by racial ill-feeling is that of a child of liberal white parents playing with the black nanny's children...

Colour bar? Those youngsters just don't want to know!

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co.
(Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12.6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

The Group Areas Debate 1957—I

(By A Special Correspondent)

PARLIAMENT had again to face that hardy annual, a Group Areas Act Amendment Bill [footnote: since gazetted as an Act], introduced—as always—in the dying weeks of the session. Two general impressions stand out—the Minister of the Interior's gradual retreat from his initial bland assurance that this was a measure just to tidy up a few administrative matters to his admission that in fact it was a major move against "social integration"; and the fact that, in the inflated Senate the Government so little trusted its own supporters not to provide "unfortunate copy" for the press that, apart from trifling contributions by Senators M. P. A. Malan and J. J. McCord and occasional interjections by the irrepressible "twins" Senators R. G. P. Pretorius and P. E. Rossouw, the debate was left entirely to the Minister. Than whom there is no defter hand at simply ignoring the awkward questions of his opponents.

Before tackling the three major issues in the Bill, one minor one may be disposed of. Mr. D. J. G. van der Heever (Pretoria Central) thought that the Group Areas Board is wasting a lot of time "by conducting its sittings as if it were a court of law." He said the Board was purely an advisory board to assist the Government" and he thought he would get on with its work much faster if it made "its sittings the same as those of a commission of inquiry." But, as Mr. H. G. Lawrence (Salt River) reminded the House, Dr. Donges in introducing the main Act in 1950 had said: "This Bill creates the machinery for (establishing Group Areas) in a fair, equitable and judicial manner." And there was much talk then and in the immediately following years of the Board's quasi-judicial status and procedure. As lately as August 3, 1957, Mr. G. F. de Vos Hugo (Chairman of the Board), replying to criticisms of the Johannesburg proclamations, told the press: "We are a judicial body and certainly will not allow criticism that we are applying the Act inhumanely." And Mrs. H. Suzman (Houghton) quoted the Minister on refusing to receive a deputation from the Johannesburg City Council: "Did I expect him to review everything the Board has done and upset all its recommendations?" As Mrs. Suzman said: "Obviously the Minister had appointed

Board because he thought it capable of acting itself."

The three main issues of the Bill were contained in clause 1 (4) where "occupation" of premises is defined; clauses 4 (b) and 7 (b) which sought to remove certain classes of peoples from being exempted from disqualification under the Act; and clause 19 which altered the presumption of guilt when questions of racial classification are at issue in proceedings under the Act. The second and third issues will be dealt with in the next article.

No one would have guessed from Dr. Donges' casual opening mention of it the very radical implications of the redefinition of "occupation". As Mr. A. Bloomberg (Cape Town, Castle) pointed out, the Minister was in fact trying to have "mere presence of a person at any time" proclaimed as "occupation" for the purposes of the Act—a fantastically drastic proposition. ("He may be on his way to Ghurch": Mr. Lawrence). Mr. van den Heever tautologically thought the clause was only directed against those who were present "unlawfully". "Does the hon. member want persons in lawful occupation protected?"

Mr. H. Davidoff (Johannesburg City) said this definition not merely invaded all human rights, but would cripple trade, if persons of various race groups were not allowed into group areas other than their own. Mr. M. C. Botha (Roodepoort) first mentioned "certain court judgments" without specifying them. Mr. Lawrence considered it "an astonishing doctrine, manufacturing by statute a new doctrine of constructive occupation." He recollected that "the fifth" wheel of the Nationalist wagon, "Die Transvaler," has long been asking the Government to legislate against the employment of Native chauffeurs, Native clerks, Native typists etc." Obviously their presence could be prohibited in the White areas under this definition. He discerned the shadow of "another Minister" behind Dr. Donges.

The Minister was a little ruffled and less urbane than usual when he replied. He admitted that "we do not enjoy the co-operation of a large part of the population in trying to implement the Act...There has been provocative behaviour by sections of our population who are doing their best to make the

administration of this Act impossible." (Perhaps because the Act is making their lives impossible?) This merely "invokes in us renewed determination to defeat them". The greatest cause of unrest was due to hon. members opposite who say that, if they come to power, "the certainty we now have that an Indian or any other non-White cannot come and live next to us will disappear."

The Minister said that "occupation" had not been defined in the original Act because it was intended to apply in its popular sense. But a recent judgment by the court of the Eastern Districts had "caused difficulty". Therefore, the Minister wanted a definition which was "not as wide as the general popular definition but not as narrow as the strictly technical meaning." The Eastern Cape court had dealt with the case of "a Chinaman" (why can't people call them Chinese?) who owned a cinema in Port Elizabeth and admitted Africans and Coloureds without asking Dr. Donges for a permit. The court ruled that their presence was not "occupation" within the meaning of the Act. Dr. Donges was horrified at the prospect of other cinema proprietors all over the "White areas doing likewise. Hence the amendment. Dr. Donges said he did not wish to interfere with customers of shops.

Mr. Bloomberg said this was an entirely new principle. The original Act provided "for the control of the acquisition of immovable property and the occupation of land and premises." It dealt with physical occupation in the sense of an owner or tenant occupying premises—"habitual physical occupation." By this amendment the Minister empowers himself to prevent any person being present on any land or premises in any circumstances of which he disapproves. The whole controversy over the Ghurch Clause, for instance, had been a waste of time; because the Government could now use the Group Areas Act to prevent Natives "occupying" a Ghurch.

The Minister at last admitted that what he was really after "controlling" were restaurants, bioscopes and mixed clubs. He mentioned mixed clubs at Maritzburg and Durban, cinemas there and elsewhere, the Taj Mahal Club in Johannesburg. "What I want to prevent is this form of social integration. The point is

the Group Areas Act is there to see that there is not this residential inter-mixing. And for business premises, too, that intermixing must be stopped." This "evil" had to be cut out. The Minister said he would make exceptions "in proper circumstances" for restaurants and cinemas, "but not for clubs."

Thus; at the Committee Stage, the Minister re-amended his definition to cover "occupation for a substantial period of time," plus wording to cover the three particular "evils." Mr. Bloomberg, though doubtful of the vagueness of the phrase "for a substantial period of time," was inclined to accept this as a "concession." Not so Mr. Davidoff, who reiterated that it still gave the Minister power to control employment of persons of another race, "for a substantial period. "The Minister is out-Verwoerding Verwoerd" because he can control not only Africans but all the other races as well. Mrs. Ballinger (Cape Eastern) said the Minister was now "taking power on the whole social front to separate off every single race group...He can interfere with the organisation of all the homes of the country," (by prohibiting the use of servants of another race). Senator Raw said he did not approve of a "deurmekaar bordery" in a restaurant or cinema. But he was fearful lest the new definition should prohibit the use of Indian or Chinese waiters and cooks, or close Chinese-owned restaurants to White clients.

Mr. Lawrence said the difficulty over this amendment showed "how impossible it is to legislate on the basis of the machinery the Minister set up in 1950, except on the basis of giving the Minister more and more arbitrary powers to do virtually what he pleases...I find it very hard to embrace the concept of "occupation" which arises merely by physical presence on land for a period of time, which is not defined but lies entirely in the discretion of the Minister." And finally, the Minister reiterated: "What we want is that we shall be able to control by permit whether there should be what I should prefer to call "social integration" or no...I take it the Group Areas Board will recommend in future in a way that which is realistic and which is fair" (it used to be "just and fair" in earlier debates)...And I am taking permit control in three specific cases (cinemas, restaurants, cinemas...I cannot say whether the (non-White) guest in an hotel is exempted if he goes into the dining-room attached to

the hotel; I shall have to look into that."

Odd that throughout the entire debate no M.P. recalled the notorious regulations of October 14, 1955, which were invalid because of a technical irregularity and because the old sense of "occupation" barely covered them. Those regulations "disqualified" workers who, in the previous four years, had joined businesses controlled by persons of another race group. The regulations purported to apply to virtually all but unskilled jobs. A statement then made by a senior Group Areas Board official is very relevant to this debate:—

"The regulations are designed to give the Board control over the mixing of the race groups in business. Once group areas are finally proclaimed, these regulations will no longer be necessary. But in the meantime the Board must have some control over the racial complexion of business premises...If an employer can show that there is good reason why he should engage members of a race group other than his own, he may be granted a per-

mit...The ultimate aim of the Act is that people should live and work among those of their own group."

On November 2, 1955, the Chairman of the Board added:

"The Group areas Act is being circumvented by certain classes of traders who established camouflage businesses with the aid of employees whose occupation was exempted, for the benefit of persons whose occupation was not permitted. Businesses of this type penetrated into areas where they had no right to be and where they were not wanted. To cope with this mischief the Act was amended to prohibit occupation of all employees except those exempted by proclamation...It may be necessary to have a detailed definition of occupation written into the Act and this is being considered."

The 1957 amendment in regard to "occupation" made it virtually certain that these regulations (or a variant of them) would be revived, as has already happened;

(To be concluded.)

British Chancellor's Praise For Indian Peace Efforts

London, Jan 31.

THE British Chancellor of the Exchequer, Mr. Derek Heathcoat Amory said this week that there were many in Britain "who look to the India of today for a very special contribution to world peace and better understanding among nations." He was speaking at a dinner arranged by Indian journalists in London to celebrate Republic Day.

"I am convinced that India has a very special part to play in this fundamental matter. We are most warmly interested in your development plans and in your efforts to raise the standard of living of your people and we want to help all we can."

He added: "The goal you have set in respect of that standard is a practical one and its great importance to the people of India is obvious. We know the importance to India of her economic plans and we shall continue to give such help as is within our means."

Mr. Amory then referred to British investments in India

and said that between the middle of 1948 and the end of 1955 the value of these investments went up by £135 million and that the U.K. was by far the leading investor.

But, he said, "It is not in terms of investment in India that we seek to be measured. Rather I would ask you to remember that the services of many Englishmen who have loved India. They spun the silken thread which has been unravelled into a strong bond by ties of sentiment and of history,—by the work of over two centuries of administrators, doctors, teachers and men of business. We can strengthen that bond still further by give and take and close consultations in the Commonwealth partnership."

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barklys Arcade, 38 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Johannesburg. Phone 33-1854.

THE QUEENSLAND INSURANCE COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE

Fire - Marine - Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE
SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE

106 MANSFIELD ROAD,

DURBAN.

P. O. Box 476.

TELEPHONES 47453 & 47888.

A Call To Women Of East And West

By ESME WYNNE-TYSON, SUSSEX, ENGLAND

"The relationship through which mankind has first grown into civilisation which is the beginning of the development of every virtue and of the formation of the nobler aspects of human existence is the Matriarchal principle which becomes effective as the principle of love, unity and peace."

GANDHIJI would have been in complete agreement with this pronouncement of Bachofen in his book *Mutterrecht* (Mother Right), published at the end of the last century, for the Bapu had the most exalted opinion of Woman and referred to her as 'the noblest of God's creation'. He wrote:

"The female sex is the nobler of the two for it is the embodiment of sacrifice, suffering, humility, faith and knowledge."

It was good to see, therefore, in his address, reported in the May issue of "Sarvodaya", that Vinobaji was in agreement with these two great thinkers when he spoke of the necessity for maternal affection in education. "A teacher's wife should work with him and show maternal affection to the students" he wisely said, for since the best teaching is by example, the most valuable lesson to be learnt by man, that of the expression of compassionate love, should be experienced by the pupils in their daily life.

And women should remember that the best maternal love is not that which we give to our own children. This is a natural emotional urge shared with the animals, and is to some degree selfish, for our children seem to be part of ourselves; but to extend such love to the children of others, to embrace all humanity in the warmth of universal, impartial maternal love, that is to embody the Divine Love which was found in such teachers as the Buddha, Jesus Christ, and, more recently, in Gandhiji. It is this selfless application of mother-love to child and adult which is needed more than anything else in the hardened and almost totally masculinized world of today.

In an article published last year in "Sarvodaya", J. O. Kumbhappa, recommended replacing the Western Tiger cult with that of mother-service, which he described as "free of exploitation and based on giving"; and it is this service, of which men as well as women are capable, that is so urgently needed to correct the materialism and exploitation of the present age. In the past women

have been obliged to express it chiefly in the limited area of their own homes. Now the call comes for a higher and more selfless form of such service. As Gandhiji once said to Mrs. Polak, as reported in "Gandhi: The Man" by M. Graham Polak:

"People who have a great mission or work to do should not spend their energy and time caring for a little family when they are called to a bigger field of work."

It is not the highest form of maternal love to produce children of one's own. Indeed, Gandhiji described this in the same book as 'pandering to the flesh'; and this is especially true in times like the present when over-population is one of the greatest problems of the age, leading to sickness, starvation and premature death. How can it be called love which subjects another helpless human being to such suffering and misery? But it is a sublime love that cares for, or adopts the orphan or the neglected children of others.

Count Leo Tolstoy from whose inspired writings, Gandhiji learnt and accepted much, wrote that those who argue that they must marry and have children in order to perpetuate the human race should consider how much simpler it would be "to save and rear those millions of children who are now perishing around us for lack of food for their bodies, not to mention food for their souls." These words are as applicable today in India as they were in Russia at the end of the last century.

Even in the West where the problem is not so acute, over-population still poses grave problems, one of the chief—after the wholesale destruction suffered during the last war—being that of housing. Both in France, especially in Paris, and in England children are brought into a world where there is no proper accommodation for them, and people have to live how and where they can, in temporary war time huts or in parts of other people's houses with often no proper sanitation or water supply. We read of

families living ten in a room and then surprise is expressed at the increase of juvenile delinquency! What is to be expected from children brought up in such conditions in ugly, industrial towns, forced to play in the streets with other children from similar and often immoral backgrounds?

Recently, too, after a spell of fine weather we were informed by the Press that Britain with her mercifully large rainfall was threatened by a water shortage, and that in the future, if the population continued to increase, such a shortage would become chronic.

Yet nothing is done to check that increase, in fact governments encourage it by larger family allowances. If anything is to be done it must be by the intelligent individual who realises how selfish it is just to have children because they 'want them', with no thought for the welfare of the child or the community. What else is this but what Gandhiji so truly described as 'pandering to the flesh'?

How much nobler to look after the victims of thoughtless propagation, and work to ensure better conditions for them than to increase the problem by bringing more hungry mouths

and roofless heads into the world!

Are women going to prove themselves equal to this higher service, calling for the self-control and selflessness of which Gandhiji believed them capable, and which he so wonderfully manifested in his own life? Only by such efforts, such tangible proof of their inner worthiness can women demonstrate that Gandhiji's view of them and their potentialities was correct, and that they are entitled to his idealistic description of them as 'the noblest of God's creatures'.

"An afterword to the 'Krentzer Sonata.'"

Underground Lake Found Near Rewari

Boring operations in Dahina, a sandy village about 12 miles from Rewari have resulted in the discovery of a lake 300 feet down.

It is estimated tube-wells in the area would be able to supply 90,000 gallons of water per minute. This would enable the backward and least populated portion of Gurgaon district on the border of Bikaner desert to become prosperous.

The Famous Rama Flute Harmoniums

Best Made in India for Quawalie Bhajanic Singer and Bands

NOW ON FOR SALE

Popular size sweet tone, very attractive, complete with case	18	10	0
Standard size Bass and Male, very attractive, complete with case	28	10	0
Portable Travelling Style Baja Good for Out-door Party	25	10	0
Conpler Style Loud and Sweet Sound Mohaniton	38	10	0
Leg Press full size complete with extra Swar Bands	48	10	0
Clarinet B/L, just right instrument Indian Bands	18	10	0
Dhol Rabba "The Leader Musical Instruments"	8	10	0
Tabla & Dool Set to keep in without Thal music sets	8	10	0
Dholak finest of all instruments of Thal (full size)	8	10	0
Tambourne (Kanjari) full size with Gingles Bells	1	5	0
Mouth Organs of all kinds 4/6, 6/8, 7/8, 9/6, & 11/6 each.			
Flute Straight & Side Blowing 2/6, 4/6, 5/6, 17/6, 25/ each			

LATEST RECORDS—Try Us First. We carry largest variety stock. We repair also all kinds of musical instruments. For terms apply:

Sole Distributors for Union of South Africa:

D. ROOPANAND BROS.

(Established 1932)

Music Saloon and Booksellers.

85 Victoria Street, Durban.

Phone 20707.

P. O. Box 2524.

London Letter

(From Our Own Correspondent)

* * *

Ghana

DURING the last month two M.P.'s and eight others have been on trial in Accra, accused of conspiracy in preparing an attack with force on people in Ghana. All the accused plead not guilty. On January 27 one of the police witnesses, a police-constable, was sent to prison for perjury. The trial is continuing.

The aftermath of last summer's deportations continues. The "Manchester Guardian" correspondent in Ghana, writing from Accra on January 28, reported that the Federal Prime Minister of Nigeria had personally intervened in the deportation of the two Moslem leaders Alhajis Amadu Baba and Lalemi Barden. He was making attempts to get the Ghana Government to revoke the deportation order and let leaders return to Kumasi. When Mr. Krobo Edusie, the Ghana Minister of Interior, recently visited Lagos the Federal Premier asked him if attempts could not be made to get the two Moslem leaders back. Mr. Edusie told him to write to the Ghana Cabinet formally.

Meanwhile there has been yet

Where Will High Treason Trial Be Held?

Where will the authorities hold the Treason Trial after the Attorney General has indicted all or some of the 95 accused committed for trial last week at the Drill Hall? This question, it is learnt, is engaging the attention of both the Crown and the defence and it arises from the fact that the Drill Hall is considered unsuitable for a Supreme Court trial.

It was strongly rumoured that the Crown was suggesting Pretoria as the likely venue, while the Defence was insisting on Johannesburg pointing out that if the trial is held at Pretoria it will result in serious inconvenience—most of the accused are now suitably accommodated in private homes in Johannesburg and to find accommodation in Pretoria will be most difficult.

another expulsion from Ghana. On January 26 a West Indian businessman who has been in Ghana for two years was asked by the Government to leave the country within three days. While in Ghana his firm (of which he was managing director) was one in which most of the directors are leading members of the ruling Convention People's Party. The chairman is Ghana's High Commissioner in London, Mr. Adjaye, Mr. MacDermott, the businessman concerned, denies that his appointment with the company has terminated—the reason given by the immigration authorities for his expulsion.

Nairobi

On January 23, the Kenya Government banned all African political meetings in Nairobi until further notice. It stated that this was because of disorders on January 19, when stones were thrown at the police. Mr. Tom Mboya, on behalf of the African-elected members of the Legislative Council, described the action as the climax of all-conceived and ill-advised measures by the Government over the last few months. "It seems that the African is expected to behave as a cold-blooded, perfect, mechanical machine. Nothing could be more stupid," he said. He considered the Government's ban would cause bitterness and frustration and drive political activity underground.

Kampala

The trial of Joseph Kiwanuka, chairman of the Uganda National Congress, appeared in Buganda Principal Court on January 24 charged with conspiring to kill the Kabaka and other prominent Baganda. He was further remanded on a surety of £750 and the hearing of the case was adjourned without fixing a date for its resumption. The prosecutor was told to inform the court as soon as investigations were complete and to ensure as little delay as possible.

London

A petition signed by hundreds of London garment workers was taken to South Africa House on

January 23. It was addressed to the High Commissioner for South Africa, who was asked to forward it to the Prime Minister and Government of the Union, and protested against the extension of apartheid to industry. It stated that an order of the South African Minister of Labour would deprive 35,000 African, Coloured and Indian garment workers of their jobs. The petition had been organised by the Movement for Colonial Freedom and the mantle and costume branch of the National Union of Tailors and Garment Workers.

Letter To The Editor

Bantu Authorities Against Congress

SIR,—In this space age characterised by the launching of inter-continental ballistic missiles and sputniks into outer-space, the perpetuation of tribalism, manifesting itself in such incongruities as urban Bantu Authorities is, to say the least, something of an anachronism.

Tribal Bantu Authorities where the urban areas are concerned, are incongruity in that people living in such areas

have become detribalised largely as a result of the impact of Western civilisation. In their church, political and other social affiliations town-dwellers have become so merged one with the other that the fissiparous nature of ethnic grouping can only lead to confusion and chaos and even bloody rioting, as we have reason to know by now.

Moreover, cognisance must be taken of the fact that many town-born and Western-orientated Africans know no tribal loyalties and, therefore, owe no allegiance whatsoever to tribal chieftains. What is to be the position of such people under the new dispensation?

Obviously, urban Bantu Authorities have been actuated by the desire not so much of extending the principle of self-rule to urban Africans, as that they are a means calculated to keep the people at logger-heads by an appeal to their clannish idiosyncrasies. The target, in fact, is the Congress movement which, in recent years, has played a major role in arousing the political consciousness of the people and unifying them in their struggle against oppression in the process.

Yours faithfully,

J. S. MOTSIELOA.

For an antiseptic to fulfil the exacting conditions of obstetric, surgical and medical practice it is not enough that it should kill the germs that are the cause of infection. It must also be safe in use, harmless to the delicate human tissues the germs invade. Such is 'Dettol'

In your own home, whenever infection threatens, learn from the hospitals — rely on Dettol.

DETTOL

THE ANTISEPTIC DOCTORS USE

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Misgivings About Pak Policy

THE American offer of a \$225 million aid to India, which was sharply criticised by Malik Feroz Khan Noon at a meeting of the Baghdad Pact Council in Ankara, has caused the influential Karachi daily "Dawn" to wonder whether Pakistan's participation in Western-sponsored alliances "was a sound policy to adopt."

Hitherto a stout champion of SEATO and Baghdad Pact, "Dawn" in a lengthy editorial entitled "When Allies Count Less and Neutrals More," has expressed misgivings about this policy.

"What nation would want to create certain enemies for the sake of doubtful friends or to qualify for aid by incurring the opprobrium of half the world when the same or perhaps even more can be had by neutralism," the journal says.

"By pursuing a policy of pacts and alignments with the West, Pakistan has made enemies of another large bloc of powerful nations, who besides, seem to have made greater advances in the realm of nuclear and astrophysical science, and in return has been receiving perhaps proportionately less aid and support.

"What had added insult to injury," the editorial continues, "is that neutralists seem also to command greater difference from Anglo-American statesman than the latter's pact partners, allies and friends."

The editorial frankly admits that Pakistan need not fear any direct physical aggression from the Soviet Union, except as a remote eventuality.

"Pakistan has to reckon with the designs of Hindu India, which has not accepted partition as a final fact. And the attitude of U.S.A. and Britain towards Israel and Bharat are precisely such as to dampen enthusiasm among Arabs and Pakistanis for Western Alliances.

"Unless this changes, pacts will soon come to have little significance and may eventually break up."

Influenza Cases

There were 826 attacks and three deaths due to influenza in Bombay during the week ended

January 18, according to a health report issued by the Government of Bombay.

Smallpox caused 178 attacks and 83 deaths during the week, Greater Bombay accounting for 75 attacks and 14 deaths.

Four cases of poliomyelitis were reported in Greater Bombay during the week.

Government Measures Inadequate

Acharya J. B. Kriplani, M.P., who has just made a four day intensive tour of the drought hit areas in Sitamarhi subdivision of Bihar, said in an interview that the Government relief measures had proved inadequate. He said that winter crop prospects were gloomy and there was lack of irrigation facilities.

He stated that the people in the drought affected thought the Government had passed orders for stay of realisation of Government dues, and yet certificate proceedings had been instituted in many cases. Acharya Kriplani suggested that the Government should take up road improvement schemes immediately—to provide employment to landless labourers.

Savings Spent On School

Ahmedabad: Out of a sixty-year-old widows savings of a lifetime by grinding wheats and grains has arisen a school for Saima, in Cambay, Kaira District.

Mr. Mirza Hussein Yawar Khan, M.L.A., declared open the school built from the lifesavings of Soorajba Brahmabhatt, who yearned for adequate schooling facilities for the children of Saima.

Stir Created By Film Star

The American movie star Elizabeth Taylor, created a stir when she attended a diplomatic reception in honour of India's Republic Day.

Attired in a black broad-tailed suit, sparkling with diamond earrings, a diamond pin, diamond pendant and a huge diamond ring, the dazzling actress was besieged by photographers and autograph seekers—including many members of the diplomatic corps.

The Communist Party Chief, Mr. Nibita Khrushchev, tempo-

ily forgotten by the cameramen, watched the excitement over the movie queen. She and her producer husband, Mike Todd, here to try to negotiate a film deal with the Russians remained at the function for a hour and a half, then left for a circus performance.

At one point, a reporter eased the two Americans through the crush to meet their host, the Indian Ambassador, Mr. K. P. S. Menon, who received them courteously across the food laden table, but did not offer an introduction to Mr. Khrushchev a few feet away despite a leading remark by Mr. Todd who said: "My wife's just wide-eyed to be here. She's always wanted to meet these people."

Only after the Todd's had left—"I'm about to die, its so hot," Elizabeth said in parting—did the diplomats present focus their attention back on Mr. Khrushchev.

"India Must Disarm" —Vinoba Bhave

Acharya Vinoba Bhave is of the firm opinion that the conflict between India and Pakistan will soon be resolve if India disarms herself unilaterally.

Acharya Bhave stated that the act of unilateral disarmament was necessary for India

and for the world, and "even if there is a little hope of success we have the right to tell the Government to reduce its arms."

He said that Pakistan felt that it must speak to India from a position of strength and India felt the same way.

In a speech delivered by him at Alur, Mysore State, during the month and now published in the "Bhoodan," weekly organ of the Bhoodan movement, Acharya Bhave observed: "I say that in order to speak to Pakistan with strength we should reduce our armed forces. Disarmament brings new strength."

Acharya Bhave, who was discussing as to what India and England could do for world peace was to take the courageous step to disarm themselves unilaterally.

Acharya Bhave thought that India and England were the two countries which could take such an action, if only they had the courage.

"I have hope," continuing he said, "that India will free itself from the bondage of armed forces, because such an action is in consonance with India's cultural traditions. My hope in England lies in my belief in its inner moral strength.

B-I Sailings Between East African Ports Karachi And Bombay

S.S. Karanja due 1st March 1958.

Sails for Bombay via Karachi on 5th March 1958.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class	single	without food	£92—0—0
Second "	"	"	£60—15—0
Third "	"	"	£31—10—0

For further particulars apply to—

Shaik Himed & Sons
(Pty.,) Ltd.

390 Pine Street, — Durban.
Telephone 20432, Tel. Add. "KARAMAT."

India's Largest Insurance Company At Your Service

The
New India Assurance
Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALHOY RUSTOMJEE

140, Queen Street; DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

BOOKS FOR SALE

Ramayana—M. K. Gandhi	2	0
An Atheist With Gandhi—Gora G. Rao	2	0
A Gandhi Anthology (Book I)—Y. G. Desai	1	3
Gandhian Ethics—Benoy Gopal Ray	2	6
Basic Education—M. K. Gandhi	2	6
Bapu's Letters to Mira (1924-48)	7	6
For Pacifists—M. K. Gandhi	2	6
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi —M. S. Patel	8	6
To Women—Amrit Kaur	1	0
Drink, Drugs and Gambling —M. K. Gandhi	5	6
To the Students—M. K. Gandhi	8	6
The Gospel of Selfless Action or The Gita According to Gandhiji (Translation of the Original in Gujarati with an additional introduction and commentary) —Mahadev Desai	8	6
What Is Wrong With Indian Economic Life —D. V. K. R. V. Rao	3	0
Christianity Its Economy And Way Of Life —J. O. Kumarappa	2	3

Obtainable From :

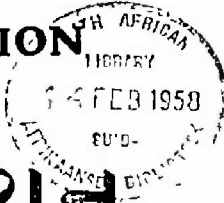
**Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.**

Books For Sale

Bapu's Letters To Ashram Sisters —By Kaka Kalelkar	2	6
Gandhi Techniques in the Modern World —By Pyarelal	1	6
Gandhi's Challenge To Christianity—S. K. George	2	6
Why Prohibition—J. C. Kumarappa	1	0
My Dear Child—Gandhiji	2	3
My Religion—Gandhiji	4	3
Story Of The Bible—S. K. George	8	6
Hindu Dharma	8	6
A Compass for Civilization—Gregg	6	3
Key to Health—Gandhi	1	6
At the Feet of Bapu—Chandwala	8	6
A Preparation For Science—R. B. Gregg	2	6
Bapu My Mother—Manubehn	1	6
Nature Cure	1	9
Story Of My Life	2	6
Unto The Last	1	0
Communal Unity—Gandhiji	25	0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5	0
Gleanings—Mira	1	6
Selections from Gandhi—N. Bose	10	0
Bhoodan Yajna	2	0

Obtainable From:

**"Indian Opinion"
P. Bag, Durban, Natal.**

★
મૃત્યુનું સ્વાગત કરવા જે તમે તૈયાર રહેશો તો જન્મ અને મૃત્યુ બંને તમારે માટે આનંદપ્રદ બન્યાશે.
—ગાંધીજી.
★

પુસ્તક ૫૬ મું—અંક ૫

તા. ૭ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૮.

છુટક નકલ પૈ. ૪

શાળામાં બાળકોને ખોરાક

આ દેશમાં બાળકોને શાળામાં સરકાર તરફથી પૌષ્ટિક ખોરાક મળે એ દ્રષ્ટિએ બાળક દીઠ ચોક્કસ રકમ મળતી. શરૂવાતમાં બધી કેમના બાળકોને એક વસ્ત્ર પ્રમાણે આ યોજનાનો લાભ આપવામાં આવતો. ધીમે ધીમે આફ્રિકન બાળકોને સહંતર ખોરાકના નાણા આપવા બંધ કરવામાં આવ્યા. હોંઠી બાળકોને બાળક દીઠ ૩ પેની મળતી હતી એની ગયે વરસે એ પેની કરવામાં આવી. અને આ વરસે શાળાઓને તપાસ કરવા જણાવવામાં આવ્યું છે કે, જે બાળકને બાપ કુટુંબના સભ્ય દીઠ મહિનાના ચાર પાઉન્ડની આવક કરતો હોય અથવા તે કરતા વધુ, એવા કેટલા છે અને તે કરતાં એછા આવકવાળા કેટલા છે. આ એછા આવકવાળાને ખોરાકની સગવડનો લાભ મળશે.

બીજી તરફ પ્રત્યેક ગોરા શ્રીમંત બાળકને પણ ૪ પેની લેખે આ યોજનાનો લાભ મળ્યા કરે છે.

આ બારામાં એક ચર્ચાપત્ર નોંધાનીસબર્ગના 'સ્ટાર'માં આફ્રિકન ચીલ્ડરન શીર્ડિંગ સ્કીમના મંત્રી શ્રીમતી એલીનોર પોન્સોનવીએ લખ્યો છે તેઓ જણાવે છે કે,

“એલ્બા W.H.O.ના અંકમાં ચાલોમાં વાપરવામાં આવવા વડે હેલ્થ ઓરગનાઇઝેસન તરફથી લીબીયામાં શાળાઓમાં ખોરાક યોજનાની શરૂવાત કરવાના સમાચાર પ્રસિદ્ધ થયા હતાં. આ વાંચતા ગંભીર પણે વિચાર આવ્યો કે જ્યારે આ દેશમાં ગરીબ બાન્ટુ શાળાઓમાં ખોરાક યોજના બંધ કરી દેવામાં આવી છે અને તેમ છતાં ગોરા શ્રીમંત બાળકોને ૪ પેની લેખે તેનો લાભ મળ્યાજ કરે છે.

“લીબીયામાં તપાસ કરતાં જણાયું કે, પોસ્ટીક ખોરાકનો અભાવ છે અને તે અભાવ દુર કરવા ખોરાક યોજના શરૂ કરવા માં આવી છે.

“આવેજ હેવાલ આ દેશમાં યોરાક બંધો પર કમીશને બહેર કયો હતો. આ હેવાલના જવાબમાં આપણે શું જોયું? ખોરાકની યોજના શ્રીમંતો માટે સાલુ રખાઈ અને ગરીબોની બંધ કરાઈ અને તે નાણા શાળા યોજનાઓમાં અને બીજી જરૂરી-

યું એમ કહેવું યોગ્ય છે કે, “તેઓ ગોરા બાળકોને હુશીયાર કરવા ઇચ્છે છે તેથી તેમને વધારાનો ખોરાક આપે છે અને તેઓ અમારા બાળકોને જે જુજ મળતું તે પણ લઈ લીધું, કારણ તેઓ ઇચ્છે છે કે અમારા બાળકો ઠોંઠ રહે.”

“મારે કહેવાની જરૂર નથી કે “તેઓ” એટલે ઠાણ :

“પ્રત્યેક નોઈ શકશે કે આ બીના આંતરીક જાતી સંબંધોને સુધારવા મદદ નહીજ કરે અને બહારની હુનીયાની સહુભાવના મેળવી નહીજ શકે. પણ આ એવા સમાચાર નથી કે જે સાઉથ આફ્રિકન સરકારના પ્રકાશન ખાતા તરફથી પરદેશ મોકલાય, અને જ્યાં સુધી સાઉથ આફ્રિકનોની પરદેશીઓ ટીકા નથી કરતા ત્યાં સુધી તેઓ શું બની રહ્યું છે તેની દરકાર પણ નથી કરતાં.

અમારા કદરવાન મુસ્લીમ વાયક

શ્રીનીર્ગીંગના શ્રી. વાય. એમ. ભુલા ઘણા વખતથી ‘ઇ. ઓ.’ના શાહક છે. આ ભાઇની નાણાકીય સ્થિતિ સારી ન હોવા થી લવાજમ બીજાઓ કરતાં એછુ ભરવાની છુટ આ પત્રના માજી તંત્રી સ્વ. મણીલાલ ગાંધી પાસેથી તેઓ મેળવી છે. તેઓ તેમનું આ વર્ષનું લવાજમ મોકલતા અમને જણાવે છે કે; “મને રહેરખાની કરી ઇન્ડિયન ઓપીનીયન મોકલતા રહેશે

રાષ્ટ્રપિતાની સમાધિ સ્મૃતિ સ્મારક માટેના શિલ્પ અંગે સ્પર્ધા

દિલ્હીમાં રાબઘાટ ખાતે રાષ્ટ્રપિત ગાંધીજીના સમાધિ સ્થાનને વિરાટ સ્મૃતિ સ્મારકની શ્રેષ્ઠ કલ્પના કૃતિ મેળવવા ભારતના સર્વ શિલ્પ વિશારદો ને માટે એક સ્પર્ધા યોજવામાં આવી હતી ને આ માટે પારિતોષિકો બહેર કરવામાં આવ્યા હતા. ગુજરાતના શ્રી અચૂતભાઈ નિવેદીએ ચૌલુક્ય ઘાટનું શિલ્પ સ્મારક ચિત્ર રચ્યું કયું હતું. આ અંગેનું એમનું ચિત્ર ચાર ચિત્રો પેટાના એક ચિત્ર તરીકે પસંદ કરાયું છે અને શ્રી અચૂતલાલને રૂ. ૪૦૦૦ નું હનામ પણ સરકાર તરફથી મળ્યું છે.

“પણ તેઓએ આશ્ચર્ય પામવા ની-કે દુઃખી થવાની જરૂર નથી જે ભાવીમાં બધા અભીનંદનો લીબીયાને બાગે બાય.”

આ દેશના આફ્રિકનોની વસ્તી ઘણી ગરીબ છે. તેઓને ખોરાક ની સૌથી વધુ જરૂર છે એમાં શંકાને સ્થાન નથી. ન્યાયથી જે સમાન ભાવે બધાને જેવામાં આવે તો આ યોજનાના પહેલા (અનુસંધાન માટે જુઓ પાનું ૪૪)

તો હું મોટો પાક માનીશ. તે મહા શક્તિવાન આપને જરૂરતો માં સાહાય કરતા રહે એવી દુઆ ચાહું છું. લોકમાન્ય ઇન્ડિયન ઓપીનીયનના વાચનથી સત્ય હકીકતોની બાજુ સાથે સાથે ગણા અખલાકી સબકો (પાઠો) મળતા રહે છે. જેની મારા હૃદયમાં અનહદ કદર છે.” એમની કદરવાની, માટે અમે શ્રી ભુલાના આભારી છીએ.

મી. લોની બુલ

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

મુકવાર તા. ૭ ફેબ્રુવારી, ૧૯૫૭.

બળવાન રાષ્ટ્રો અને સેટલાઈટ્સ

આ તે અમેરીકા પોતાનું સેટલાઈટ્સ અવકાશમાં મોકલવા સફળ થયું છે. આ જોતા એ નક્કી થાય છે કે વિરાન તરફ એક કદમ એ આગળ વધ્યું છે પણ આ હરીફાઈને અંત શામા પરીજીમશે એ વિચાર હુનીયાની આમ જનતાને ઉઠે છે.

એક રીતે આથી માનવ કદાચ અવકાશ વિશે વધુ માહિતીઓ મેળવી શકશે અને એવું જાન મેળવશે કે જેથી પોતાને જોયતો વરસાદ કે હવા ઉભસ જોઈએ ત્યારે મેળવી શકશે. અને માનવ ઈતીહાસનું એક નવું પ્રકરણ શરૂ થશે. આને હુનીયા પર ન્યાં ન્યાં રણ કે ઉભસ જીતી છે ત્યાં ત્યાં સુધર ખેતરો કે બાગબગીચા કરી પૃથ્વીને સ્વર્ગ બનાવવામાં આવશે અને તેમ કરી લાખોના ભરણ પોષણને સલાહ આપ મેળે ઉઠેલાઈ જશે. પરીજીમને હુનીયામાં શાંતીનું રાજ્ય સ્થપાશે અને માનવો તથા દેશ નિર્ભય બનશે.

બીજી આનું પાસુ એ છે કે એ આ શોધો અને હરીફાઈઓ પાછળ એક બીજા દેશોને હરાવવા ની કે છતવાની જ લાલસા હશે તેો આ અવકાશની શોધ પાછળ ખરચાતા નાણાં, અકકલ કે હુશી-ધારીને હર ઉપયોગ થઈ રહેલો છે એમ માનવું રહ્યું.

હાલ તો આપણને બધ છે કે આ મહારાકતી શાળી રાષ્ટ્રો એક બીજાની સ્પર્ધા કરી છત મેળવી નામના મેળવવા માગે છે, અને શસ્ત્ર વિદ્યામાં સૌથી આગળ રહી પોતાને ક્ષમ જોવો રાખવા માગે છે. હુનીયાને સુખી કરવાના પ્રયોગો કરવા કરતાં માનવ જાતીને નાશ કેવી રીતે કરી શકાય એની શોધો થઈ રહી છે. આ જોતા પ્રત્યેક રાષ્ટ્ર કે જે આ હરીફાઈ માં ભાગીદાર નથી થવા ઇચ્છતું

એમની દરજ છે કે તેઓ એને વિરોધ કરે અને જણાવી કે કે આ તેમની હરીફાઈમાં તેમના અમે સાથી નથી. એ રસ્તે તમે જવા ઇચ્છતા હોવ તો તમે એકલા જ જાવ.

હુનીયાના આજના બે મહા-શકતી શાળી રાષ્ટ્રો રશીયા અને અમેરીકા બન્ને હુનીયાને જણાવે છે કે તેઓ તેના મિત્રો છે. પણ મિત્ર અને શત્રુને ઓળખવા માટે સામાન્ય માનવી પાસે એકજ રીત છે અને તે એ કે, તેમને શુલામીમાં રાખવામાં આવે છે કે, આઝાદ કરવામાં આવે છે. હુનીયા ભરની કચડાયલી પ્રજાને જે રક્ષણ આપે અને જે આઝાદીની લડતમાં સાથ આપે તે તેમના મિત્રો અને તેમની શુલામીની કુંબલા વધુ મજબુત કરે અથવા આઝાદીમાં રૂકાવટો ઉભી કરે તે શત્રુ.

અવકાશમાં પ્રવેશવાની હરી-ફાઈ સામાન્ય માનવીની દ્રષ્ટીએ હુનીયાનો અને માનવજાતીનો નાશ કરવાની હરીફાઈ જણાય છે. અને આજ સુખ્ય હેતુ બન્ને રાષ્ટ્રોને છે. આથી નથી શુલામીમાં સખડતા રાષ્ટ્રોને કાંઈ લીલાસો મળતો કે નથી ભય પામેલી માનવ જાત નિર્ભય બનતી. બલકે માનવજાત વધુ ભય પામે છે અને આ રાષ્ટ્રો દગાખોર લાગે છે.

આજની પરીસ્થિતીમાં બધા ની સુખ્ય દરજ એ રહે છે કે પોતાનું બધુ બળ વાપરી આ રાષ્ટ્રોને તેમને માર્ગેથી પાછા વાળી હુનીયામાં શાંતી અને સુખનું રાજ્ય સ્થાપવા પ્રયત્ન કરે તોજ માનવજાતીની હસ્તી કાયમ રહેશે. આ લોકોને રોક-વામાં નહિ આવે તો જુજીયા અને લાલસાથી અંધ થએલા આ રાષ્ટ્રો પોતાની સાથે સમસ્ત માનવ જાતને મોતની ખાઈમાં ફેલશે.

આ અંકમાં અમે હોંદમાં, હાલ ને પાલોનેન્ટરી ડોન્ટર-સ ભરાઈ હતી. એમાં ને બે નેશનાલીસ્ટ સભ્યો મયા હતા એમના હોંદ વિષેના વિચારો અ-પ ન આપ્યા છે. આ ઉપર પોર્ટ જેલીઝા-બેય “ઇવનિંગ પોસ્ટ” એક અપલેખ લખતા લખે છે કે,

“મયા અઠવાડીયામાં એક નેશના-લીસ્ટ છાપામાં હપાએલો લેખ ને હોંદ ફરીને આવેલા બે નેશનાલીસ્ટ સભ્યોના હોંદમાં થએલા અનુભવો વિષે છે એ અમે છાપ્યો હતો. આ બે સભ્યોના પ્રુદા વિચારો આપણે માટે ઘણાજ મહત્વના છે. અને તથુ નેશનાલીસ્ટ છાપાએ એમને આમજ પડતી મહત્વતા આપી છે એ પણ એક પ્રયંસનીય બીના છે.

મી. રોસ્ટર અને મી. એ. વાન. નીકર્ક હોંદના બે મોટા નેતાઓ ડા. રાનેન્દ્રસાદ અને પંડીત નહેરુને મળીને ઘણાજ રાજ થયા છે. તેઓએ હોંદમાં ઘણો પ્રવાસ કર્યો હતો અને એમના કારો ઉપર તેઓ દક્ષિણ આફ્રિકાના સભ્ય છે એવો ખીલ્લો પહેર્યો હતો કે જે બધાને જણ કરતો હતો છતાં તેઓ ન્યાં મયા ત્યાં ઘણાજ પ્રેમ અને મિત્રતા ભર્યો સતકરં કરવામાં આવ્યો હતો. મી. રોસ્ટરે જણાવ્યું હતું કે, હોંદમાં ગરીબાઈ હોવા છતાં ઘણી ચિરત છે, અને શુન્દા ઘણા ઓછા ભેવામાં આવ્યા દક્ષિણ આફ્રિકા તરફ અથવા હલાવદા-પણાના સર્જકો તરફ હોંદમાં કોઇ પણ જાતનો તિરસ્કાર કે અધુગમો તેમના ભેવામાં ન આવ્યો. આ ઘણી મહત્વની વસ્તુ છે. કારણ કે નેશનલ નેતાઓએ આપણે બીજી જ કોષક કહ્યું છે. મોગક દિવસો પહેલા મી. લોએ પોર્ટ જેલીઝાબેય માં જણાવ્યું હતું કે, યુનેનો હલાવદા-પણા પ્રયોનો વિરોધ એ ફક્ત હોંદનો ગોરાઓ વિરોધનો પ્રચાર છે. લોની આ વાત અમને ઘણા ગોરાઓના અનુભવો ઉપરથી ખરી નહોતી લાગી. મયા મહીનામાં સીટનના વડા પ્રધાનને ઘણાજ પ્રેમ ભર્યો આવકાર હોંદ આપ્યો હતો અને અલ્ મોન્ટમેટન કે જેઓ હોંદના છેલા વાઇસરોય હતા એમને પણ હોંદના ઘણા વખાણ કર્યો છે. ત્યાર પછી હાલમાં બે અમેરીકન એલચી અને આ નેશનાલીસ્ટ પાલોનેન્ટ ના સભ્યોના અનુભવો ઉપરથી મી. લોની વાત સત્ય નથી લાગતી.

આપણે આ ઉપરથી એમ માનવા નું રહ્યું કે મી. લો તથા એમના પારાસભાના સાથીઓની હોંદ વિરોધી

વળણ બુલ ખરી છે. આ કંઈ નાની બુલ ન અણમ. વર્ષોથી નેશનાલીસ્ટ નેતાઓ મત આપનારાઓના અનર્માં એવો બધ દાખલ કરી રહ્યા છે કે હોંદની બાલસા ઘણી છે, અને તેઓ ઇસ્ટ આફ્રિકા અને દક્ષિણ આફ્રિકાને પોતાની સત્તા નિચે લઈ લેવા માટે રોન્ય તકવાર કરી રહ્યા છે.

પણ મી. રોસ્ટર હોંદ ફરી આવ્યા છે અને ઇબીનેટ મીનીસ્ટરો હજી હોંદ મયા પણ નથી, તેઓ આપણે જણાવે છે કે હોંદના મોકા આપણે કહેવામાં આવ્યું છે એવા યુની નથી અને તેઓ દક્ષિણ આફ્રિકાને કબજામાં લેવાના વિચારો પણ ખરાવતા નથી. મી. રોસ્ટરે આપણે સ્વતંત્ર હોંદ ભેવાની માવી આપી છે. જે હોંદ મહાન અહીંસક મહાત્મા આંધી જેવાને હુનીયાને આપ્યા છે અને પંડીત જવાહરલાલ જેવા નેતાઓ ને પેદા કર્યા છે.

આપણે જે હુનીયામાં શું બુની રહ્યું છે, એની જણ મેળવવા માંમતા હોઇએ તો એ જરૂરી છે કે આપણે હોંદની પરદેશ અને આંતરરાષ્ટ્રીય નીતીની બાંધતમાં કાંઈક જણાવવા પતીએ. આપણે આને જોઈએ છે મી. લો તથા ઇબીનેટના નેતાઓ હોંદની નીતી વિષે અંજ જાન નથી ખરાવતાં આનો ઉપરથી જે વિચાર લોકો આજ સુધી એમનામાં વિચારે રાખીને બેઠા છે. એમને વિચાર કરવો જોઈએ. જે આપણા નેતાઓ હુનીયાની બાંધતમાં આવી નાની વસ્તુ વિષે બુલ કરી શકે તો એ બુલ ઉપર અને પોટી બમણા ઉપર રચાએલી એમની નીતી વેષે આપણે શું સમજવું?

ડા. ઇ ઇમ્પ્યુ. મેયર કે જેઓ વેસ્ટ જર્મનીના હોંદના એલચી ૧૯૫૨ થી ૧૯૫૭ સુધી હતા એમને લખ્યું છે કે “મે પાંચ વર્ષ સુધી અંતર રીતે હોંદની નીતીના અભ્યાસ કર્યો છે અને મારું માનવું છે કે હોંદની પરદેશ નીતી કે જે અહીંસામાં અને કોઈ પણ જાતના મીલીટરી પહેલો સાથ ન આપવામાં માને છે એ નીતીથી માનવતાને ઘણાજ ફાયદો થયો છે. હું જ્યારે ૧૯૫૨માં હોંદમાં આવ્યો ત્યારે આ વસ્તુ હજી પરદેશ માં ખરાબર સમજાઈ નહોતી પણ હું માનું છું કે આને આંતરરાષ્ટ્રીય સંબંધ માં હોંદની નેતાગીરીમાં મુખ્ય ભૂમિકા માને છે.” કદાચ મી. મેયરને અખર નહોં હોવ કે આ એક દેશ છે, જેમાં એમ નથી મનાવું કારણ કે મી. લો અને એમના ઇબીનેટના સાથીઓ આપણે કહે છે કે હોંદની નીતી ગોરા વિરોધી છે.

સ મા ચાર સંગ્રહ

રોડેશીયાના ખખર

—રોડેશીયાના ફેડરેશનમાં કલરખારને મહત્વ આપાઈ રહ્યું છે અને તેમ છતાં “પાર્ટનરશીપ”ની વાતો માપ છે. આથી દિવસે દિવસે ત્યાના પીન-ગોર, જોમાં ફેડરેશન માટે અસંતોષ વધુ અને વધુ જણાય છે. થોડાક સમય પહેલાં જોકે (લંડન) ધારાસભાની લેખર પક્ષની એ સભ્ય આ સંસ્થાનોની મુલાકાતે આવ્યા અને તેમને એક આફ્રિકન સાથે એક જાણીતી હોટેલમાં પ્રવેશ કર્યો. તેમના પ્રવેશતાજ ગોરા જોએ વાક આહિત કર્યો.

યુનીયનનું અવનવું

—હવે યુનીયનમાં છવતી માહલીએને પોરટથી પહારટીક ભેગમાં દેશના બધા ભાગોમાં મોકલી ચકારો. પહારટીક ભેગમાં પાણી ભરી એમાં પુરુઝ જોક-સીડન નાખી ટાઇટ શીવી રેલ કરવા માં આપશે.

—સાઠય આફ્રીકાની જનીલીરોનાની સોસાયટીએ ઇન્ડસ્ટ્રીયલ કન્સીલીએશન એકટના અપાર્ટહેડમાંથી તેને મુક્ત કરવાની મજુર ખાતાના પ્રધાન મી. જન ડીકલેકને જણાવ્યું છે એ કાયદા મુજબ એ સંસ્થાએ ૩૧મી ડીસેમ્બર સુધીમાં ત્રણ પેકા એકનો માગ નિશ્ચય કરવાનો હતો. (૧) ગોર્ડ ટ્રેડ યુનીયન તરીકે અમર, (૨) ગોરા અને પીન-ગોરા માટે અલાયદી શાખાવાળું મિશ્ર ટ્રેડ યુનીયન તરીકે અથવા, (૩) રજીસ્ટરમાં ઉતરી જવું કે એ કાયદામાંથી મુક્તિ એકઝેમ્પશનની મામણી કરવી.

—ઇસ્ટ લંડનનું એરોડોમ બધી ઋતુ ને અનુકુળ બનાવવા માટે તેને વહીવટ સરકારને સોંપી દેવાના ચયેલા અંતિમ કરારને ૩૦મી જાન્યુઆરીએ સીટી કાઉન્સીલની મીટીંગે મંજૂરી આપી છે. હમણા કાઉન્સીલને વાર્ષિક ૧૧, ૬૦૦ પાઉંડ ખર્ચ થાય છે ભવિષ્યમાં ૨૦ વર્ષ માટે ૮,૨૦૦ પાઉંડ થશે.

—દક્ષિણ આફ્રિકામાં લીખરલ પાર્ટીના કપેને પુષ્ટિ આપવું એક નવું પખ-પ્તાડિક છાપું આ માસથી ઇસ્ટ લંડન ના આમણા એક જનીલીસ્ટ મી. બ્યોન્ડ કલેષના તંત્રીપદે કેપટાઉનથી પ્રેમટ થશે. એની ખોટ જાપ તે લીખ-રલ પાર્ટીના એક અનામી સભ્યે ભરી આપવાની આપેલી બાંહેધરીથી એની સ્થાપના ચક્રવળી છે એના ડીર-ટરોની મોડમાં મી. જોન વીલસન (પ્રમુખ) મી. કલેષ (મનેજીંગ ડીરેક્ટર) મી. પ્રેટીક ડંકન, મી. સીસ ડંકન, મી. એલન પેટન અને મી. વોલ્ટર રોન

ડર્ડ ઉપરાંત એક આફ્રિકન મી. જોર-ડાન જ્યુઆની પથ છે. આ છાપાનું ખ્યેપ મિશ્ર જાતિના સંબંધને વધારી સંગઠન વડે અપાર્ટહેડના વિરોધને વિશાળ કરવાનું રહેશે.

—જોહાનીસબર્ગના ડીલ હેલમાં આમેલી હાય ટીજનની પ્રાથમિક તપાસ અંતે ૬૧ ને, નિદોષ દરાવી મુક્ત કરેલા અને ખાકીના દષ્ટ આરોપીઓને ટેસ જલ ઉપર મુલતવી રાખવાનું મેજસ્ટ્રેટ મી. એફ. સી. એ. વેસલ તરફથી ૩૦ મી જાન્યુઆરીએ જાહેર થયું છે. સમળા આરોપીઓએ પીન-ગેનેમાર હોવાનું તથા ડીસેન્સ રીઝર્વ રાખવાનું જણાવ્યું હતું એમનાં ખીલની રકમ ગોરા માટે અડી સો પૌંડ હોદીના સો પૌંડ અને આફ્રિકન તથા કલર્ડ માટે પચાસ પૌંડ રેક હતી તે આજુ રાખી છે.

—નાટાલ સાઠય ડોરટના હુનસાઇડમાં વર્ડ્સ વ્યુ રોડ ઉપરથી માણસો જઇ શકે એવો એક એલ્યુમીનીયમનો પુલ અજમાયેશ તરીકે દક્ષિણ આફ્રિકામાં પહેલી જ વાર બધારો.

—અપાર્ટહેડના પ્રખર વિરોધક અને આગલા એન્ઝીકન મી.ચનરી દ્વાર ટ્રેવર હકલસન દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકારને પોતે શા માટે વિરોધ કરે છે તેનાં ચાર કારણો દર્શાવતો એક પત્ર લંડનના ‘ટાઇમ્સ’ છાપામાં ૨૮ જાન્યુઆરીએ પ્રસિદ્ધ થયો છે.

—રેલ્વેના સીસ્ટમ મેનેજરના હેવાલ મુજબ ડરખનથી યુનીયનનાં બંદોએ કિનારાની ખોટમાં માલની અવરજવર માં ઇસ્ટ લંડન ખોખરે રહ્યાનું જણાવાયું છે. ૧૯૫૭ના ફેબ્રુઆરીથી ડિસેમ્બર સુધીમાં ડરખનથી એ બંદો ૭૬,૨૮૨ ટન માલ ગયેલો અને ત્યાંથી ૮૮૫૧ ટન ડરખન મયો હતો.

—કેપટાઉનના ડંકન તથા વિક્ટોરીયા ડાકપરથી પરદેશ માટે ચઢાવતાં ઇસ્ટ માટેની ક્રાલ્ડ રોરીમાં ૨૯મી જાન્યુ-આરીની રાતે લાગેલી આમળી વીશ લાખ પાઉંડનું નુકસાન થયું છે. ત્રણ કલાકની આ આગથી ૨૦ વર્ષના વિકાસ તુટી પડયો છે જે ફરી બાંધતા ત્રણ વર્ષ લામશે ત્યાં સુધી પરદેશ મોકલવાનું ઇસ્ટ પોર્ટ એસીઝામેથથી ચઢાવાશે

—સાઠય આફ્રિકાની ખોય સ્કાઉટ સંસ્થાના અધિકારીની જોહાનીસબર્ગ માં ૨૯મી જાન્યુઆરીએ મળેલી મીટીંગે બીટીશ નેશનલ એન્-યમ ‘ગ્રોડ સેઇવ ધી કવીન’ અને યુનીયન જેકને તિલાંજલી આપવાનું દરાવ્યું છે. યુની-યનના મીર સ્કાઉટ મી. ઇ. પર્સી કાઉલે સ્કાઉટોને જણાવ્યું છે કે, માત્ર

યુનીયન ફોર્મલ દરકાવાશે અને સત્તા વાર જાહેર પ્રસંગોએ ‘ગ્રાવરેમ’ મનાશે અમર તેો એન્-યમ વિના માત્ર સ્કાઉટનો ફોર્મ પશુ-દરકાવી ચકારો.

—ડરખનના ડગી લુડ નામના માણસે ૧૦૭ કલાક ને ૪૦ મીનીટનું જામરથુ કરી ૨૬મી જાન્યુઆરીએ વિશ્વ વિક્રમ નાંખાવ્યો છે.

—ઇસ્ટ લંડનની ‘સોપ બોક્સ ડરખી’ આવતા વર્ષથી એક રખર ટાયર કંપની ના આશરા હેઠળ સમરત યુનીયન અને રોડશીયા માટે પ્રુલ્લી રહેશે. જેમ ૨૭મી જાન્યુઆરીએ ત્યાંની પબ્લીસીટી એસોસીએશને દરાવ્યું છે.

—દક્ષિણ આફ્રીકાના પ્રતિહાસમાં ‘વેઇલ રાલ’ની મોટામાં મોટી ચોરી નો ખનાખ ડરખનની વેસ્ટ રટીટ પરની સેન્ટ્રલ પોસ્ટ ઝોશીસનાં સ્ટ્રોર રૂમ માંથી થયાનું ૩૧મી જાન્યુઆરી એ સવારે જણાયું છે. પોસ્ટના કામદારો નો પગાર મુકવવા આગલે દિવસે ૫૭ હજાર પાઉંડ બેંકમાંથી લાવી મુકેલા જેમાંના ૩૭ હજાર મુમ થયાનું પોસ્ટ માસ્ટરે જણાવ્યું છે. ચોરોએ હુલ્લી-ક્રટ ચાવીથી તીનેરી ખોલવાનું જણાયું છે.

—ડરખનની સીટી કાઉન્સીલે નાતાલના દરાગત થનારા એડમીનીસ્ટ્રેટર મી. ડી. જી. રોપ્સટનનો તેમની પતિન સહિત ઝોશીસલ ફેરવેશનો વિદાય સમારંભ તેમના માનમાં ૩૦મી જાન્યુઆરીએ મરીન હોટેલમાં યોજ્યો હતો.

—જોહાનીસબર્ગના રહેવાસીઓ રોજ ના અંદાજે પાંચ હજાર પાઉંડ ચોરો થી ધરતું રક્ષણ કરવા પાછળ ખર્ચે છે. ૧૯૫૦માં બર્મલર અધાર્મ મુકનારી એક કંપની હતી, હમણા ચાર છે તેઓ દર મહિને બાર એલામ ગોઠવે છે તે રેકને ખર્ચ સો પાઉંડ નો થાય છે.

—કેપટાઉનના સીટી ટ્રેઝરરના હેવાલ મુજબ ૧૯૫૬માં ચેવરલ ખર્ચ પાઉંડ ૧૫,૬૦૭ આખ્યાનું જણાવાયું છે જે પેકી ૧૧,૨૪૪ જાહેર પ્રસંગો અને સ્વામતોમાં ખર્ચાયા અને ૨૦૦૦ પૌંડ શોધરના તથા એક હજાર મોટર નિભાવના.

વિદેશની વિવિધતા

—ધાનાના સમળા વિભામના ૧૦ લાખ કામદારોના ૬૦૦ પ્રતિનિધિ જોાની મળેલી ૧૪મી વાર્ષિક મીટીંગ ૨૭મી જાન્યુઆરીએ ડેપ કોસ્ટ ખાતે મળી હતી. જેમાં યુનાઇટેડ નેશનને ભલામણ કરતો એક દરાવ પસાર થયો હતો કે, દક્ષિણ આફ્રિકામાં જાતીપ દખાણુની નીતી અટકાવવા માટેની ક્ષુમેશને તાજી કરવી. ખીજ એક દરાવમાં અલજીરીયાના લોકોને સ્વા-તંત્ર્ય લડતની ફરોહ માટે બમજો

પ્રયાસ કરવો અને ત્રીજ દરાવમાં ફેનીયાના લોકોને સત્તર આગાહી આપવા માટે બીટનને ભલામણ કરવા માં આવી છે.

—જામતમાં વધારે વાલુડા લોકો અલ્લા રક-સ હોવાનું જણાયું. વિશ્વભરની ટેલીફોન નોંધણી મુજબ તેઓએ ૧૯૫૬ માં વ્યકિત રિહ સરેરાસ ૬૫૦ ઠેલ કીધા હતા.

—સોલસબરીમાં ડો. વોલ્ટર એડ્ડસે ખારતના સ્વાતંત્ર્ય દિને બહાર પાડ્યું હતું કે ફેડરેશનના આસિસ્ટન્ટ કમીશ-નર અલીરાજપુરના રાજ્યશીએ લારન સરકાર તરફથી ફેડરેશનની યુનીવર્સીટી ના કોષ પથુ જાતિના એક વિદ્યાર્થિને દર વર્ષે પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટની રોડાવરશીપ આપવાનું દરાવ્યું છે. માત્ર કોલેજ ના વિદ્યાર્થિને દરિયાપારના અખ્યાસ માટે આ પહેલી જ સ્કોલરશીપ છે.

—વોશીંગ્ટનમાં યુનાઇટેડ રેટે અને સોલીટેટ એલબી વચ્ચે ૨૭મી જાન્યુ-આરીએ ચયેલા કરાર મુજબ આવતા બે વર્ષમાં બે હજાર રશીખન પ્રવાસી, વિજ્ઞાની, રેસ્ટબર વગેરે યુનાઇટેડ રેટે ના પ્રવાસે જશે. પ્રમુખ આઇઝન હાવરે આ કરારને આવકાર આપી જામર દેશીના સંબંધ એથી સુધરશે જેનાથી અંતરરાષ્ટ્રીય પરિચયને લાભ થશે એવી આગાહી દર્શાવી હતી.

—સીમારેટ કુંકવથી ફેફસાનું ઠે-સર થાય છે એ માટે કશો શક નથી અને ખીટી તાણુવી એ તંદુરસ્તીને ખચીત નુકસાન કરતા છે એમ લંડનમાં ડો. હાર્વો ગ્રાહામે ફેબ્રુઆરીના ‘ફેમીલી ડોક્ટર’ માસિકમાં જાહેર કર્યું છે.

—નેડામાં કતીખેકથી ૫૦ માઇલ દક્ષિણે ૧,૮૦,૦૦૦ એકર જમીનમાં સોનાનો બારે જયો હોવાનું જણાયાથી ટોરોન્ટોના એક માલદાર ખાણુ વાળા ડો. એમ. જે. ખોમલીને ૭૫ હજાર એકર જમીન માટે લાયસન્સ મેળવ્યું છે જેણે ન્યુ ક્વાઉન્ડેન્ડ અને યુન્સ વીઠની ખાણુમાં સારી સફળતા મેળવેલી છે. ટોરોન્ટોમાં કુલ ૧૪૦૦ લાયસન્સો આ જમીન માટે ખાણુ ખોલવા અપાયં છે.

—સોલસબરીના એક એરપ્લેટ એવને ખેલવેડેરે નામના યુરોપીયન રહેઠાણુના લતામાં આવેલું એક ધર એક હોદીને વેચ્યું હતું જેમાં તે હોદી રહેવા જવા ને છે એવી ખખર કિરટમસના ચાર દિવસ અગાવ પ્રસરવાથી તે લતાના ખીજવખેલા ગોરા વસાહતીઓની એક મીટીંગ મળેલી જેમાં બે કલાક એ વિષે અચો ચયેલી ને કોષપથુ ગોરા પોતાના લાગ માટે પોતાની કોમનું અહિત કરે તે રીને પોતાની મીકકત વેચે તે સારે ના પસંદગીનો દરાવ કર્યો હતો. મીટીંગ પછી પચાસ જણાએ તે રેટે એવન્ટની એડ્રીસે જાતે જાખને વિરોધ રચુ કર્યો હતો.

—અંકારમાં રહી જન-ચુઆરીએ યુનાઇટેડ રેટના વિદેશ મંત્રી મી. બેન્ડન ફેસ્ટર ડેવેસે જણાવ્યું હતું કે ખમલાદ કરારની શુભેચ્છા તરીકે એના સુરક્ષી સભ્યો (ઇરાન, પાકીસ્તાન, ટર્કી અને ઇરાક)ને અવરજવરની સંયુક્ત યોજનામાં મદદ કરવા કેમ્બ્રિજ સંમતિ મળવાથી એક કરોડ ડોલર બેટ અપાશે.

—કેનેડાની પાલોમેન્ટનું આ અધવાડીએ નિસર્વન થશે અને ૩૧મી માર્ચે નવી ચુંટણી થશે.

—નોરવેના રેડીયોએ ૩૦મી જન-ચુઆરીએ જણાવ્યું છે કે માથુસને હમણાં જોહામાં જોઈ છે કલાકની ઉંચ જોડે છે તે માત્ર બે કલાક ઉંચવાથી ચાલી શકે એવું એક ધન રક્ષીયન વિજ્ઞાનીઓએ સોધી કાઢ્યું છે જેનાથી જોહું ઉંચવાથી ઉપવર્તી બેચેની દુર થશે અને માથુસ વધારે કલાક કામ કરી શકશે તે તથ્ય મળું છાન વ્યવહારમાં પ્રવૃત્તિમય માળી શકશે. (હાય માથુસ)

—ટેનેસીના મેંશીસ શહેરની મીસીસ જેસી. મોરીસે ટેલીફોનના ડાયલનું ટંકણું પૂડું પડી જવાથી પોતાની આંખથી કપાયેલી જેથી જ અધવાડિયા ડોક્ટરની સારવારમાં રહેલી તેણીએ ટેલીફોન કંપની ઉપર પાંચ હજાર ડોલરની નુકસાનનો દાવો માંડ્યો છે.

—કાન્સમાં હમણાં પુની યુનેઆરને ફાંસીની શિક્ષામાં છોટાટીનનો ઉપયોગ થય છે તે રદ કરવા માટેનું બીલ ૩૧મી જન-ચુઆરીએ નેશનલ એસેમ્બલી માં રજુ થયું છે.

—ક્રાહીયન પાલોમેન્ટે દશ વરસની વિચારણા પછી ઇટાલીમાં વ્યવસ્થિત વેરમાવાડને રદ કરનારું બીલ રદ થી જન-ચુઆરીએ મંજુર થયું છે.

—યુગાન્ડા પાસે ૧૦૦૨૦ કુટનો જાળામુખી જન-ચુઆરી માસમાં ફાટી નિકળ્યો હતો. આ જવાળા મુખીએ ૫૦૮ માઇલની તરફ જમીનમાં ફરી છે.

—ક્રીમીઆરમાં શ્રી સોમાંબાઇ બવસારે એક સાહિત્ય પ્રદર્શન બરી લોહોને સરા સાહિત્યથી વાકેફ કરવા પ્રવલન કર્યો હતો.

—બીટનનું કાન્ડીરેચન એર શીપ-બીટન એન્ડ એન્ડનીવર્સી પુનીયન ના પ્રમુખ યીન અને રશીયા સાથે વ્યાપાર વધારવા વાટાપાટો રૂથ અને યીનના એલવીએ સાથે લંડનમાં ફરી રવા છે. તેઓએ જણાવ્યું હતું કે યીનના કામદારો કાપ અનુભવી રવા છે.

—બીટીઠ રક્ષણ પ્રધાન મી. ડન્કન સેન્ડેસે જણવ્યું કે, તાજેતરમાં જોમાન માં જ્યારે બળવો થયો ત્યારે મસકત ના સુધતાને તે બળવો દબાવી દેવા

બીટીઠ તરફથી જે લશ્કરી કાર્યવાહી ની મદદ અપાઇ હતી તેનો ખર્ચ જે લાખ સીનેર હજાર પાઉંડ આપ્યો હતો.

—એક ખાનગી સંરચાએ કરેલી અણ-તરી પ્રમાણે ટોટ કરોડ અમેરીકાનો પેન્શન મળે છે. ખાનગી સરકારી પેન્શન માટે જમા થયેલી કુળ અનામત ૩૩૩ અબજ રૂપીયા જેટલી છે. દર વર્ષે તેમાં ૨૬ અબજ રૂપીયાનો વધારો થતો જાય છે.

ભારતના સમાચાર

—એક રતલ ચલણી નોટોની કિંમત તો તે નોટો પર લખેલા આંકડા ઉપર આધાર રાખે છે. પરંતુ તેના કામળ નો ખર્ચ સરકારને ૪ રૂપીયા અને પદ નવા પેસા આવે છે. આ

માહિતી તાજેતરમાં નાણા પ્રધાન શ્રી ડી. ડી. કૃષ્ણમચારીએ બેંકસભામાં આપી હતી. નાણા પ્રધાને જણાવ્યું હતું કે દર વર્ષે ચલણી નોટો છાપવા માટે ૧,૪૫૦ ટન કામળ વપરાય છે. ટપાલ ટીકટો અને અન્ય સામગ્રી છાપવા માટે લગભગ પાંચ હજાર ટન કામળ સરકાર વાપરે છે.

—હૈદમાં ૧૮મી જન-ચુઆરીની આ-ખરીની અધવાડીયામાં કન્ફેડેરેન્સના ૨૨૬ ફેરો થયા હતાં જેમાંના ૩ મરણ પામ્યા હતાં. આ આક્રોડો મુખ્ય નો છે. માતાના ફેરો ૧૭૮ થયા હતાં જેમાંના ૮૩ મરણ પામ્યા હતાં.

—અમદાવાદના ૬૦ વરસના વિધવા ડાસીમા સરોજબા ઘઠનેદ્રે પોતાની દળણ દળીને ભેગી કરેલી છ'દગીની કમાણીમાંથી, બાળકો માટે પોતાના ગામડામાં એક શાળા બંધાવી છે.

અક્લનું સ્થાન

બ્રહ્માજીએ આપી સૃષ્ટિ રચી. પથુ આપણે જ કરવાના. રાજગપટી જે તેમના જ રચેલાં નર અને નારી એ તેમને હેરાન પરેશાન કરી મૂક્યા. બ્રહ્માજીએ વિચાર કર્યો કે આમના માં કાંઈક છુદ્ધિ યુદ્ધી હોય તો બાજુ સુધરે. બહુ વિચાર કરીને બ્રહ્માજીએ નારીના માથામાં અને પુરુષના પગની પાનીમાં છુદ્ધિ મૂકી. પહેલાં માથુસ જમલી અવસ્થામાં રહેતો. પથુ આ ફેરફાર થયા પછી સંસ્કૃતીની રાજઆત યર્ષ. છુદ્ધિ હતી નારીના માથામાં. તેણે કામની વહેંચણી એવી સુદર કરી કે ન પુષ્કો વાત! જુઓ, રહેવા અને છોકરાં ઉછેરના ધર જોડએ. તાપ કે વરસાદ સહન ન કરવા પડે એવું ધરકામ તો

આપણે જ કરવાના. રાજગપટી જે પુષ્કો કરતાં. પુરુષોના માથામાં તો છુદ્ધિ હતી જ ક્યાં કે એ વિરોધ કરે! આમ બનેનું માહું સુખે ચાલવા માંડ્યું. વ્યવસ્થા સુદર હતી. પથુ છુદ્ધિને ચેન ન પડ્યું. ખેડાંતા ભારથી છુદ્ધિ અમદાઇ જવા મંડી. વળી પુરુષોની રખડપટ્ટીથી તેમના પગમાં રહેલી છુદ્ધિ પથુ ઘસાઇ જવા લાગી. છુદ્ધિએ મુજાધને બ્રહ્માજીનું ચરણું લીધું. "બ્રહ્માજી, મારો વિકાસ થાય એવું કાંઈક કરો." બ્રહ્માજીને બૂલ સમજાઇ. તેમણે નરનારીની એક નવી સૃષ્ટિ બડી તેમાં થોડાક ફેરફાર કર્યો. પુરુષ

ની છુદ્ધિ પાનીને ખલે માથામાં યુદ્ધ અને ઝીની છુદ્ધિ માથાને ખલે પગની પાનીમાં યુદ્ધી.

છુદ્ધિને સંતોષ થયો, તેનો વિકાસ નો મામું ખુલ્લો થયો.

સંસ્કૃતિ આમળ વધી. રખડવામાં થી બચવા પુરુષની છુદ્ધિને તોડ કાઢ્યો. તેને પરિણામે "જોડીસ" ઉત્પન્ન થયું. ટાંડ તકો કે વરસાદ વેદ્યા વધાર કામ કરી શકાય એવી અવનવી સમવડો યર્ષ. યુદ્ધ રખડપટ્ટી કરવી પડે તોપથુ સમવડી થાય માટે માડાંથી મંદી એરોધેન સુધીનાં સાધન જોળ્યા.

પરંતુ બ્રહ્માજીએ ઘડેલી નરનારીની જુની અને નવી સૃષ્ટિ સાથેસાથ જ રહેતી હતી. ડોષ નર કે નારીને ક્યાં એવી છાપ નિહોતી કે જે જુની સૃષ્ટિના કે નવી સૃષ્ટિના છે. એટલે ડોષ નરની પાનીએ અકક્કલ રહી તો ડોષક નારીની પાનીએ. ડોષક પુરુષના માથામાં અકક્કલ રહી તો ડોષક નારીના માથામાં!

પરિણામ એ આબું કે પુરુષોની સ્થિતિ જોડ આંખોને ધબ્બા આંખો લાગી. વાહન નહોતાં ત્યાં લગી તો ડીક હતું. પથુ હવે!

હવે ધરનો ખુલ્લો કરડવા લાગ્યો. ધરકામથી તે અજાણવા લાગી. પથુ કામનાં ક્યાં હવે વાળ્યાં જેવું થયું હતું. હવે શું થાય!

"રખડેલ" "બ્રહ્માજીન"માંથી.

શાળામાં બાળકોને

ખોરાક

(પહેલા પાનાનું અનુસંધાન)
હકકદાર આક્રિકનો ગણાય અને બીન. હીંદીઓ કારણ આ હેરાના ઘણા હીંદીઓ જેઓ શુગર ફીલ્ડ માં કે બીન નાની મોટી નોકરી કરનારા છે તેમના બાળકોને પુરતુ પોષણ નથી મળતું. પથુ આ હેરાના રાજકરતાઓના ન્યાએ આ બે બીટીના બાળકો નાજ ખોરાકો ઉપર કાચ યુકવા માં આવી રહ્યો છે. કારણ તેઓ કાળા છે. આક્રિકનો ને ખોરાક આપવાનું સંકેતર બંધ કરાયું અને હીંદીઓનું ખીચે ધીમે બંધ કરવાને માજે છે.

સુવાક્ય
"ધરની કલ્પના તો એક બામ જેવી છે." યુવાય પથુ હોય, મોમરો પથુ હોય, સુકાં કુઠાં પથુ હોય અને કદાચ કાંટા પથુ અને તેમ છતાં બધાં સાથે મળીને જ ધરનો બામ બનાવે છે.

એ બુદ્ધી

સંપાદક : ડાહ્યાભાઈ કે. પટેલ, (હામન્સ કુરાળ)

એક યુવ ગરીબ-આંધળો બુદ્ધો હતો એણે-લાંબી તપશ્રયા કરીને ભગવાનને પ્રસન્ન કર્યો-ભગવાને દર્શન આપ્યાં અને કહ્યું : મમિ મંગ-માને તે આપું. એ ધરો હતો આંધળો હતો અને ગરીબ પથુ હતો તથા દુઃખ ટળે એવું અને માંખવું હતું. અને ભગવાન તો એક જ વરદાન આપે એટલે છુદ્ધિ માંગ્યું. મારો પૌત્ર ચાંદીની કંડીમાં કું નહાતો જોઈ. અને આમ અને આંખ આવરણ-અને અટળક પન તથા મળ્યા આપણા હેરામાં એક એવો બુદ્ધો પથુ થઇ ગયો જેને આપણે હેસનો બાપ માનીએ છીએ તેણે પથુ આપું જ મુક્તિ વાણું વરદાન માંગ્યું હતું...તમે તો જાણો છો કે એ પોરખાંદર અને રાજકોટનાં દિવાનનો ડોહરો હતો ઈંગ્લેંડ વિદ્યાભ્યાસ કરી બધી અધી એરિટર થયેલો. કમાતો-કમાતો બાળ બચ્ચાં વાળા સંસારી માથુસ હતો પથુ એણે શું માંગ્યું ખખર છે? એણે વરદાન માંગ્યું કે ઇશ્વર, કું દિલ્હીનાં સિંહાસન પર એક બંગીની ફીકરીને બેઠેલી જોવા હમણું છું. અને આમ એણે બંગી આઝાદી અને ગરીબ તથાને એક સામટો ઉદાર ઇચ્છ્યો.

—પ્યારા બાપુ ૧૯૫૪.

યુનિયનના સભ્યો હિંદ વિશે

દક્ષિણ આફ્રિકાના આઠ સભ્યો, હોંદની મુલાકાતેથી પાછા આવ્યા પાદ તેમના બે સભ્યોએ "ધી ડાયબર્" છાપાને જણાવ્યું હતું કે, અમને હોંદમાં બધે સુદર સત્કાર મળ્યો હતો ક્યાંય અપમાન ભયું વર્તન અમારી સાથે કરવામાં નહોતું આવ્યું.

અમે ડો. રાજેન્દ્ર પ્રસાદ, પંડીત નહેરુ વિગેરેને મળ્યા હતાં. અને ઘણી બહોળા યુસાફરી હોંદમાં કરી હતી.

વધુમાં તેઓએ જણાવ્યું કે, અમે પંડીત નહેરુને ઘણી વાર મળ્યા હતાં. પરીવહમાં અને પ્રતિનિધિતા માનમાં પ્રમુખે આપેલા દીનરમાં, તેમજ પંડીત નહેરુએ સત્કાર સમારંભ કર્યો હતો ત્યારે મળવાનું ચયું હતું. તેઓ અલભ્ય વ્યક્તિ નથી.

એમને હેશ

તેઓ સારી છાપ પાડે છે. તેઓ એવા પ્રુષ છે કે જેઓ ખરા દિલથી પોતાના દેશ માટે કાળજી ધરાવે છે, વિચાર કરે છે, અને આચારમાં મુકે છે તેમજ પોતાના દેશના લાભ માટે તેઓ આહુતોના સામનો કરવા હમેશા તકપાર હોય છે.

હોંદ ઘણી જ ભરીય દેશ છે. પરદેશ ની મદદ એમને મળવી જોઈએ અને નહેરુ એને માટે બધી કોશીસો કરે છે. તેઓ સત્ય તથા શાંત વ્યક્તિ છે અને સારા ઈંગ્લીશ બોલનારા છે.

વસાહતવાદનો ઢરેક

રૂપમાં અંત આવવો જોઈએ

પંડીત નહેરુનું મંતવ્ય

પંડીત નહેરુની ઇન્ડોનેશીયાન પ્રમુખ ડો. સુકર્નો સાથેની વાતચીત અંતેનું ભારત સરકારનું નીવેદન જણાવે છે કે, પશ્ચીમ ન્યુગ્રીની અંગે જનતામાં પ્રસારતી તીવ્ર લામણીથી ડો. સુકર્નોએ પંડીત નહેરુને વાકેફ કર્યો છે.

પંડીત નહેરુએ કહ્યું હતું કે સર્વ-જનોના લાભમાં વસાહતવાદનો ઢરેક રૂપમાં અંત આવવો જોઈએ.

ડો. સુકર્નોએ પંડીત નહેરુને ખાત્રી આપી છે કે ઇન્ડોનેશીયા ત્રીની સંબંધ બાંધવાનું કામ કરે છે, અને નેધરલેન્ડ સાથે પણ આ વલજ અપનાવશે.

આમંત્રણ

મેં જ્યારે તેમને પુછ્યું તમારે દક્ષિણ આફ્રિકાની મુલાકાત નથી લેવી. એમને કહ્યું ફુનીયાનો આ એક દેશ છે કે જે જોવા તેઓ ઘણા આતુર છે.

મેં એમને કહ્યું તમે આવશે તો હું તમને નેમાકમ્પ્લેન્ડ ખતાનીશ. તેઓ આ જમા વિશે માહીતીમાર લાગ્યા. "એ જ્યાં હિરા યાય છે તે મને પુછ્યું કે હું ક્યાનો છું મેં કહ્યું હું સ્પ્રીંગબોક્કોનો છું. હારે તેઓએ કહ્યું કે તમે જણીતા સ્પ્રીંગબોક્ક કોટે ટીમમાં છે?

એમને મને પુછ્યું હું કલાં પક્ષનો છું. મેં જણાવ્યું કે, હાલ સત્તા પર છે તે નેશનલ પક્ષનો."

તેમનામાં મેં કે અમારા સાથીઓ એ નેશનાલીસ્ટો કે સાઉથ આફ્રિકનો સામે તિરસ્કાર ન જોયો. ઉલટાનું અમે સાઉથ આફ્રિકન છીએ તેથી—અમારું અપમાન યશે એમ ધારી તેને માટે અમે તકપાર જ હતા—પણ અમે એવું કે અમને એકું ન લાગી જાય તેને માટે વધુ કાળજી લેવાતી અને મૈત્રી ભયું વર્તન દાખવવામાં આવતું.

મી. શોલ્ટઝ જણાવ્યું કે હોંદની આટલી બહોળી વસ્તી છે તેમા દક્ષિણ આફ્રિકાના ૪૫૦,૦૦૦ હોંદીઓને પાછા બોલાવી લો તો કાંઈજ જણાશે નહીં?

મી. નહેરુએ વળતો જવાબ આપતાં જણાવ્યું કે, એવું તમે કેમ માનો છો કે સાઉથ આફ્રિકાના બધાજ હોંદીઓ દેશ આવવા આતુર છે.

હોંદના હોંદીઓને મળીને અમને ઘણો આનંદ થયો. અને અમને જરાપણ એવી છાપ નથી પડી કે તેઓ આફ્રિકા ઉપર આક્રમણ કરવા ઇચ્છે છે.

નહેરુએ કહ્યું અમારી મોટામાં મોટી આડચણ "વસ્તી વધારો" છે અને અમારું જીવન ધોરણ ઘણું નિચુ છે.

ઓછા ગુન્હાઓ

મી. વેન નીકકે જણાવ્યું કે હોંદીઓમાં મોટા ભાગના લોકો, પુજા પાઠમાં વધુ સમય આજે છે અને કોમ ઘણું ઝોણું કરે છે. "કદાચ આપણે બહુ ઝોણી પ્રાર્થના કરીએ છીએ તેથી પણ ઢરી" મી. નીકકે ઉમેર્યું.

મી. શોલ્ટઝ હોંદીઓની સદન શીલતા અને સંયમની ઘણી ઉડી છાપ પડી છે. તેમને કહ્યું "તમે ત્યાં દારૂડીમા બહુ નહિ જુવો, તેમજ બહુ

ઓછા ખુનો યાય છે. અને ગુન્હાનું પ્રમાણ પણ ઘણું ઝોણું છે. ફક્ત જોહાનીસબર્ગ સાથેજ સરખામણી કરીએ તો તેના પ્રમાણમાં ઘણી જીવન કારો હોંદમાં મોરાય છે. આ જોરાસાપાત સ્થળેથી માહીતીઓ મને મળે છે. હોંદમાં ૭૦૦૦ની વસ્તીપર એક પોલીસ હોય છે જ્યારે યુનીયનમાં ૮૦૦ની વસ્તીમાં એક રાખવામાં આવે છે. ઘણા ઝોછા મોટરના અંકરમાતો યાય છે. અમે જ અહીં વાડીયાના અમારા વસવાટ દરમ્યાન બાદ જરમાં યુસાફરી કરી પણ મેં

એક પણ અકરમાત જોયો નથી. સંસ્કારી

હોંદના ઉત્કર્ષે મારા પર ઘણી ઉડી અસર કરી છે. એમના આજન સુધારા ઉપરાંત જુનામાં જુના મંદીરો અને મોટા મોટા કદના પુતળાઓએ પણ ઘણી ઉડી છાપ અમારા પર પાડી છે.

પરીવહમાં નવા મેટીવ રેટસના ગણબડીયા પ્રતીનીધાઓ અને શાંત અને શરમાળ હોંદના નેતાઓની વળજી જોવાનું ઘણું રસપદ હતું.

જેઓ મજેલા નહોતા તેઓ પણ ઘણા સંસ્કારી હતાં અને તેમની પરીક્ષા સર્વમશીલ પણ પરથી કરવા માં આવે તો હોંદના લોકો ઘણા સંસ્કારી મણાય.

લંડનમાં આઝાદ દીનની ઉજવણી

લંડનમાં હોંદ આઝાદ દીનની ઉજવણી નિમીરો પત્રકારોએ રચેલા એક મેળાવડામાં ધ્રીરીય ચેન્સલર મી. હિટ્લરે જણાવ્યું કે, ધ્રીટનમાં ઘણા જેવા છે કે જેઓ "ફુનીયાની શાંતી માટે સમજપૂર્વક દોરણાર હોંદ એકજ રાટ છે." એવી દ્રષ્ટીએ હોંદ તરફ મીટ માંડે છે. હોંદની પંચ વર્ષી યોજના માં તેમજ તમારું જીવન ધોરણ ઉચુ ધાવવા જે તમે મહેનત કરી રહ્યા છો તેમાં અમે ઘણો રસ ધરાવીએ છીએ તેમજ અમે સહમત યજ્ઞે છીએ કે હોંદને ઘણો અગત્યનો ભાગ આજની પરીસ્થીતીમાં ભજવવાનો છે. આથી અમે અમારું જનનું કરી હોંદને મદદ કરવા આતુર છીએ. તમે જે આદર્શ ને ઠોંચવા વિચાર્યું છે તે ઘણો વ્યવહાર છે અને હોંદના લોકોની

મહત્તા વધારનારો છે. આર્યોક યોજના તમે હોંદમાં કરો એ અમે સમજી શકીએ કે ઘણી અગત્યની છે. અને તેને મદદ કરવા અમે હમેશા તકપાર રહેશું.

મી. એમરીએ હિટ્લરના હોંદમાં નાણા રોકાણ વિષે બોલતા જણાવ્યું કે ૧૯૪૮ અને ૧૯૫૫ સુધીમાં ૧૩૫ કરોડની આ રકમ યજ્ઞ હતી અને યુ. કે.ની સુડીનું આ રોકાણ ખીલ રાષ્ટ્રો કરતા સૌથી વધુમાં વધુ હતું.

પણ અમે તેની સરખામણી નથી કરવા ઇચ્છતાં. પણ ઘણા ઈંગ્લીશો ની હોંદની લામણી ભરી સેવાને પાદ કરવાનું હું તમને કહીશ કે જેઓએ ક્યાં તાતજ્યાથી આપણને બાંધ્યા છે અને ભાવના ભયો ઇતીહાસ રચ્યો છે.

માનવશ્રમ કરતાં નાણાંની કોમત બહુ ઝોછી છે

વડા પ્રધાન પંડીત નહેરુએ દીલ્હી ખાતે જણાવ્યું હતું કે આંતરરાષ્ટ્રીય ક્ષેત્રે શું, રાષ્ટ્રીય ક્ષેત્રે શું, રાજ્ય ક્ષેત્રે શું કે ખીલ કોષ્ટ પણ ક્ષેત્રે લોકો વધુ પડતા નાણા પ્રુજક બની ગયા છે. આખરે ભારતની સુસ્કેલી એ છે કે, લોકો નાણાનો અને મદદનો વધુ પડતો ખવાલ કરવા લાગ્યા છે.

જ્યારે ખીજ બાજુ આપણે નાણા આપીએ છીએ તેનો પુરતો ઉપયોગ નથી થતો.

તેમણે આમજ ચાલતાં કહ્યું કે કેન્દ્ર સરકાર પાસે રાજ્યો નાણાંની માંત્રણી કરે છે, પરંતુ તેનો લાભદાઈ રીતે ખર્ચ કરવા માટે વહીવટ નથી થતો.

વડા પ્રધાને કહ્યું કે, નાણાં એ આવકારદાયક જીવ છે, પરંતુ જીવન કે માનવશ્રમ કરતાં નાણાંની કોમત ઘણી ઝોછી છે.

લુકાકોપીઝ, ઇનકમ ટેક્સ રીટર્ન્સ, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કલીયરન્સ અને ઇનસ્યોરન્સ માટે મળો :

આર. વીકુલ
૧૨ બાકેલી આર્કેડ, ૩૮ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, ફોરનર ડાયગોનલ અને માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ, ફોન ૩૩-૧૬૫૪.

આ પાનુ ભાડે આપવાનું છે

* તમારા નવા માલની જાહેર ખબર *

એક માસ માટે આપી

તમારા ધંધાને ચમકે આપી

ભા.વ. આખા પાનાનો

એક મહીના માટે પા. ૩૦-૦-૦.

ત્રણ માસ માટે પા. ૭૦-૦-૦.

છ માસ માટે પા. ૮૫-૦-૦.

વરસ માટે પા. ૯૫-૦-૦.

એકેજ વખત માટે પા. ૧૪-૦-૦.

અમે સીમરેટ, દારૂ, દવા,
સીનેમા, વિગેરેની જાહેર
ખબર નથી છાપતાં
તેની નોંધ લેશો.

આ પત્ર યુનીયનમાં સમસ્ત ગુજરાતી આલમ વાંચે છે.

રોડેશીયા, ન્યાસાલેન્ડ, ઈ. અફ્રીકામાં પણ બહોળા પ્રમાણમાં હવે જાય છે.

તુરત લખો :

Manager :

"INDIAN OPINION"

Private Bag,

DURBAN, NATAL.

પિતાજીની અમુલ્ય ભેટ

કનૈયાલાલ મિશ્ર "પ્રલાઠર"

હું પિતાજીનો લાડો એકનો એક પુત્ર હતો. અમારી સ્ત્રિયતી મધ્યમ હતી. હું ન્યારે ન્યારે અમારી કુકાને જતો ત્યારે ત્યારે પિતાજી મને મીઠાઇ આપતા.

એક દિવસ સવારના હું ત્યાં પહોંચ્યા. પિતાજી વધુ કામમાં હતાં. મેં મારી રોજની આદત ચૂલ્ખ મીઠાઇની મીઠાણી કરી. પિતાજીએ ક્ષણ એક એમના મીઠાઇના ડબ્બા તરફ જોયું અને મને અરધા આનાનો સિકકો આપ્યો. આ સિકકો તે સમયે રૂપિયા નેટલો ન દેખાતો. આજે તે જોવા પશુ નથી મળતો. પશુ આ મેં પૈસાનો સિકકો રૂપિયાને ધણો મળતો આવતો.

મેં એ સિકકો લઈ મીઠાઇવાળાની કુકાને જઈ મીઠાઇ ખરીદી. પૈસા સિકકો મીઠાઇ વાળાને આપ્યો અને તેને મને ૧૫ આના અને મેં પૈસા પાછા આપ્યા. "મારા અર્ધા આનાના સિકકોને તે રૂપિયા સમજ્યો."

એક હાથમાં મીઠાઇનું પડીકું ખીલ્લ હાથમાં સાડા પંદર આના લઈ હું ખુશ થતો થતો પિતાજી પાસે પહોંચ્યો. પિતાજીના હાથમાં નાણા મુકી મેં મારી વાત તેમને કહી. મારી દ્રષ્ટીથી

તો એમાં મારો કાંઈજ અપરાધ નહોતો. હસવાઇએ શુલ્ક કરી હું શું કરું? આ તો મારું ભાગ્ય હતું અને ભાગ્યની સફળતાપર હું ખુશ હતો. શું આમા ક્યાંય શુલ્ક હતી?

આજે પશુ તે દિવસ આંખ આજળ ખરાબર દેખાય છે. પિતાજી સાડા પંદર આના હાથમાં લઈ સાવ ચુપ થઈ ગયા હતાં અને ધણો વખત મુઠ્ઠી એક શબ્દ પશુ ન મોલ્યા. તે દિવસે તો તેમનું આ મોન મને નહોતું ગમ્યું મારા ભાગ્યની વાત હું હર્ષથી કહી રહ્યો હતો અને શાખારીની આશા રાખી હતી. ત્યાં આ શું મોન? પશુ આજે મને તે વખતની તેમની મનોવિદનાનો પુરો ખ્યાલ આવે છે. કદાચ એ વિચારતા હશે કે મારે ઘેર આવો ખેડમાન છેકરો નહોતો ક્યાંથી?

તેમને સ્વભાવ ધણો શાંત અને ધૈર્યવાન હતો. કોઇને કડવા વેચ્યું તેમને કહેતા મેં કદી સાંભળ્યા નથી. એમને મારા હાથમાં નાણા પાછા મુક્યા અને હું ખુશ થયો. પશુ આજે વિચારું છું કે મારી ખુશી એમને કેની ડંખી હશે.

અરધા કલાક સુધી એમને મારી સાથે વાતો કરી. વાતો અપંચ પુર્વક કરવામાં આવી હતી, માનનાથી ભરી હતી. મારા મનમાં ધીમે ધીમે તે ઉતરતી જતી હતી. અંતમાં મેં કહ્યું "પિતાજી હું આ નાણા પાછા આપી આવું છું."

પિતાજીએ સાથે આવવા પ્રવ્ઠા વ્યક્ત કરી પશુ મેં કહ્યું "તમે આં શું કરશો? હું જ આપી આવું છું."

હું પૈસા લઈ ઠોડાટો કુકાને પહોંચ્યો મીઠાઇવાળાને નાણા આપ્યા. એ આશ્ચર્ય સાથે મારી સામે જોઈ રહ્યો અને કહે આ શાના પૈસા છે?

મેં બધી વાત કરી વધુમાં કહ્યું મારા પિતાજીએ મને સિખવું કે આવી રીતે આ નાણા લેવા એ ખેડમાની છે. તેથી હું પાછા આપવા આવ્યો છું.

મીઠાઇવાળો ખુશ થયો અને ફરી મેં પૈસાની મીઠાઇનું પડીકું ભેટમાં આપ્યું અને કહે "તારી ધમાનદારી પર હું ખુશ છું મેં મેટા આ મીઠાઇ આજે." મેં મીઠાઇનું પડીકું પાછું આપ્યું અને કહ્યું કે પિતાજીએ કલા પહેલાજ જો મેં તે પાછા કર્યા હોત તો મારી ધમાનદારીની ભેટ લેવાનો મને અધીકાર હોત હવે નથી. અને હું ઠોડાટો ફરી પિતાજી પાસે પહોંચ્યો.

મેં બનેલી વાત કહી. પિતાજી ખુશ થયા અને હર્ષના આવેહમાં તેમને મને પોતાની ગોદમાં લીધો અને હર્ષના આંસુ સાથે મને ચુમી લેતા પોતાને હાથે મીઠાઇ ખવડાવી.

મને કહ્યું મેટા, આપણે ગરીબ છીએ, મરીબ મનું એ પાપ નથી. પાપ તો ખેડમાનીની કમાણી છે. ધમાનદારીના અર્થ, ખેડમાનીના લાડવા કરતાં ધણા સારા, ખીલના પૈસા પર કદી આંખ ન નાખતો મેટા! અને તેમની આંખોમાંથી આસુની ધારાઓ આવી. હું જી પિતાજીને પગે લાગી ઘેર આવ્યો ગયા. પશુ તે દિવસે આવેલી પિતાજીની ભેટ મને ખીલના જ નહોતી પશુ પોતાના પૈસા તરફ પશુ નજર ન કરવાનું શીખવ્યું છે. આ જુમીકાપર મીઠાઇના વિચારો એ વધુ પાકું અશુભર થયું અને બાળ કાળની જુમીકા પર પાકું અશુભર થયું.

કીશોરલાલ મરાઠવાળા કૃત
અંસાર ધર્મ ૬ ૦
દીપ નિર્વાણ (દર્શક) ૭ ૦
ઉદ્ધેશ અભીનવ ૯ ૬
મળવાનું ઠેકાણું : આ એશીય
Indian Opinion,
Private Bag,
Darban, — Natal.

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રસ્તમજી

જણાવતા આનંદ થાય છે કે તેઓ

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન એન્ડ ઓસ્ટ્રેલએશીયા લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૬૯ વિક્ટોરીયા ઓસ્ટ્રેલીયા

— ના —

પ્રતિનીધી નિમાયા છે

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલનો જાહેરાતો વિષે એ ખરી ખાંચધરી છે.

વધુ વિગત માટે લખો યા મળો :

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ, — ડરબન.

બોક્સ ૪૭૬,
ટેલીગ્રામ—કેબલ "સોરાબટમ"

ટેલીફોન : ૪૭૮૮૮
૪૭૪૫૩

સામાજિક ખબરો

ચર્યાચરનો ખુલાસો

શ્રી ઇન્ડિયન એપીનીયન,
અધીપતી સાહેબ

આપનો, —તા. ૧૭-૧-૫૮ના પત્રમાં "બોલન સમાર"બોની બધી" એ મયાળા હેઠળ એક જીવંતીને ત્રણ જુદા જુદા પ્રશ્નો પૂછ્યા છે. તેને આવકારતા ખુલાસો નીચે મુજબ કરીએ છીએ.

જીવંતીનો પ્રશ્ન છે કે લગ્ન જેવા આનંદને પ્રસંગે શું મિત્રો વગેરે સાથે ભેટી જાય તો શકીએ? વાર તહેવારે પણ આપણે કોઈને અને કોઈને જમવા નોતરીએ છીએ. તો લગ્ન પ્રસંગે સો દોહસો જેટલા સર્માં મિત્રોને જમાવવામાં શો વધો?

જીવંતીને ઉપરનો પ્રશ્ન મુજબ છે. આ બાંધ જીવંતી જ હશે કે દક્ષિણ આફ્રિકા જેવા દેશમાં ખાસ કરીને આપણાં શુભરાતી વર્ગમાં જે પેસાની કુટુંબોવાળી આપણે ધીમે ધીમે મર્યાદાની બહાર જઈ જમણુવારો કરવા... થઈ ગયાં છે. પોતાના અંત કુટુંબીઓ અને અંત મિત્રોથી આગળ વધીને આપી જાતિના માણસોને અને જેમની સાથે સાધારણ પણ સંબંધ હોય તેવાઓને આમ ત્રણ આપી પાંચસોથી હજાર માણસોને જમાવતા થઈ ગયા અને પછી તો રિધતિવાળા અને રિધતિ વચરના બધા જ એ પદ્ધતિએ જમણુવારો કરતા થઈ ગયા. લગ્ન જેવા આનંદના પ્રસંગે અંત કુટુંબીઓ અને અંત મિત્રોની સાથે સાદુ બોલન જમવા સાથે પરિપક્વ કાર્યકર્તાઓને વધો નથી ભેટે તેમાં બને તેટલું કુટુંબોવાળાં જ જમણુવાળાં જ છે. જીવંતી સારી રીતે સમજી શકશે કે પરિપક્વો જેવું મોટા બોલન-સમાર"બો અટકાવી જનતાનું વેડફાઈ ધન અટકાવવાનો છે. જાહેર બોલન સમાર"બો માં માત્ર ધન જ વેડફાય છે એમ નથી પણ એથી મોટી તુકસાની થાય છે. જમાવનારની શક્તિ અને સમ્પત્તિ બધી જુવંતી થાય છે, અને એવી રીતે ઉજવવાને આનંદનો પ્રસંગ જમાવનારને માટે તો તોળા પોઠારા છે એવું દર્શના જેવામાં આવે છે. લગ્ન પ્રસંગે પૂરા થયા બાદ મુખ્ય માણસો યાદને લેખપોષ થઈ જાય છે. એવા આનંદને જતો કરવામાં લાભ જ થાય એ દેખીતું છે. વળી જમણુવારોમાં જમનારની સંખ્યા

નિશ્ચિત હોતી નથી. રસોઈ ઘટી પડે એ બીજી વધારે રસોઈ તૃપ્તિ કરવામાં આવે છે. જેમાંની મુખ્ય વધી પડે છે અને બગડી જાય છે. વળી આપણે એવાને જમાવીએ છીએ જેમને જમવાથી સંતોષ કે આનંદ થતો નથી કારણ કે એનાથી સારું તેઓ પોતાને ઘેર દર્શના જ ખાતા હોય છે અને તેથી બાણમાં બધો એકવાડ પડતો મુકાય છે. તો પછી એવાને શામાટે જમાવવા કે જેમની જમ મટે, તેમને આનંદ થાય અને તેઓ અંતરના આશીર્વાદ આપે. જમાવનાર અને જમનારને કોઈ જાતનો આનંદ ન આવતો હોય તો એવા જમણુવારો કરવાની શી જરૂર છે? વળી આવા જમણુવારો મોટે ભાગે દેખાદેખીથી જ થતા જેવામાં આવે છે. સમાજમાં રિધતિવાળાં કુટુંબો પણ જીવંતી હોય છે. બીજા બધાં તો માંડ માંડ પોતાનો સંસાર નબાવે છે. જીવનભર મહેનત મજૂરી કરીને મેળવેલું ધન એક દિવસ મોટાઈ બતાવવાની હેંશમાં જેવાઈને વાપરી કાઢવું અને દેવું કરી જીવંતીભર આર્થિક તંગી ભોમવરી એમાં કયું કલાપણ છે? આવા માણસો પોતાના બાળકોને સાઈ શિક્ષણ પણ આપી શકતા નથી.

જીવંતી મોટા પ્રમાણમાં થતાં જમણુવારો પાછળનો ખોટો ખર્ચ બંધ થવો જોઈએ એ મતના છે જે જાણી અમને પ્રુખ આનંદ થાય છે. છતાં એ જીવણુવાળી જરૂર છે કે આવા પ્રસંગે પણ પોતાના ખાસ અંત કુટુંબીઓ અને ખાસ અંત મિત્રો જેટલા હોઈ શકે એ વ્યક્તિના સંબંધ ઉપર છે. માટે જેમને એવો સંબંધ વિશાળ હોય તેમણે જરીએતે ખાતર સંબંધ જાળવવો જરૂરી છે કારણકે મનુષ્ય નહલ કરનાઈ પ્રાણી છે. દરણુવું નેઈ સાબર અડીમાં રોડવા મળું તો તે ભેરવાઈ પડ્યું તેવું ન બને એ પરિપક્વો કરાવનો હેતુ છે. અંત સમાર"બોએ અને ખાસ મિત્રોને કંઠેત્રી મોહલવામાં વધો ના હોઈ શકે. પરિપક્વો કરાવ નંબર જે (અ)માં એનો ઉદ્દેશ્ય કરેલો છે જ પણ છેલ્લા જેટલાક વર્ષોથી એવો અનુભવ થતો જાય છે કે કંઠેત્રી જેને મોહલવામાં આવે છે તે બાંધ કંઠેત્રી મોહલનારને જોળખતો પણ ન હોય

અથવા તેની સાથે કોઈ પણ જાતનો વ્યાવહારિક સંબંધ પણ ન હોય. કોઈ સંસ્થા કે મંડળ પાસે સભ્યોના સરનામાંનું લીસ્ટ હોય તે મેળવી તે આધારે કંઠેત્રી લખાયે જાય છે. તેમાં વળી કંઠેત્રીમાં લખાય છે કે સહકુટુંબ પરિવાર મિત્રમંડળ સહિત પધારવું. આતુ પરિણામ એ આવે છે કે કરેલી સમ્પત્તિ પડે છે. ધણુને જ્યાં ત્યાં ઉભા રહી તાપ તકો ખમવો પડે છે. વ્યવસ્થા જાળવતી નથી. આવનારા હેરાન થાય છે. આશીર્વાદ આપી શકતા નથી પ્રસંગ ધાર્મિક હોવા છતાં ગપાના મેળા જેવા પ્રસંગ થઈ જાય છે. ધાર્મિક ક્રિયાની મંબીરતા જાળવતી નથી. આ બધું તો આ દેશમાં આપણે માટે શોભા રૂપ લાગતું નથી.

શ્રીમંતોના નાણુને સદઉપયોગ

છેલ્લો પ્રશ્ન સુદર છે. ખરચ બચાવી નમદ નાણા શ્રીમંતો બચાવીને શું કરશે? શું તેઓ તેનો ઉપયોગ સામાજિક કાર્યોમાં કરશે?

શ્રીમંતો ખોટા ખર્ચો બંધ કરી નાણુ સામાજિક કાર્યોમાં વાપરતા થઈ જાય એ તેમના પોતાના મટે અને સમાજને માટે કલ્યાણકારી છે. પરિપક્વો કરાવ નંબર ૭ એ માટે કરવામાં આવ્યો છે. એક મોટું ધર્મોદા દરેક બનાવી આરોગ્ય ચુકો છાનાલસો, અનાયાશ્રમો, શિષ્યવૃત્તિઓ વગેરે રચાવવાના કાર્યમાં ખોટા ખરચોમાંથી બચાવેલું ધન સોકોઈ વાપરતા થઈ જાય એ પ્રુખ જ જરૂરી છે. આ દરેક અને તેના ઉદ્દેશો અને નિયમો સહિત બને એટલું જલ્દી રચાવી દેવાની ઘણી જરૂર છે એ જીવંતીના સવાલથી સાબીત થાય છે. જે હોડું ચેરીટી દરેક રચાયું હોત તો તેમાં પણ સારી રકમ મળત આ ઉપરથી જોઈ શકાય છે કે હોડું કામ માટે એક એવું વ્યવસ્થિત મોટું હંડ હોય એ ઇચ્છવા જોગ છે. પરિપક્વો કાર્યકર્તાઓ એ માટે પણ ગંભીર વિચાર કરી રહ્યા છે.

માંથી બાપુના શબ્દોમાં કહીએ તો "ધર્મવિધિ આદરવાને માટે જેટલું ખર્ચ કરવું અનિવાર્ય હોય તેટલું જ કરવું" જોઈએ અને ખર્ચે તે ધન પુરોપકારમાં વાપરવું જોઈએ કે જેથી કંઠેત્રી અને ધનિકોનું બંનેનું બહુ થાય ગરીબ આણું કાર્ય કરે તો તેને લાભ થાય પણ તે સમાજમાં દાખલો ન બેસાડી શકે. તવંબર અરીબની રીતે રહીને જ સોને દાખલો બેસાડી શકે. ગીતાજી કહે છે કે એકને જ સહુ અનુસરે." આ વિષે પુનઃ બાપુજીના વિચારો જાણવા અને સમજવા માટે તેમના "વાચસ્પતી અને બીજા ભેખો," એ પુસ્તકમાં

લગ્ન વિષયક પ્રશ્નો સોકોઈને વાંચવા વિનંતિ છે.

ઉપરના વિસ્તૃત લખાણથી જીવંતીને સંતોષ થશે. એ બાંધ જમણુવાના આપણા કાર્યમાં જે રસ ધરાવે છે તે માટે તેમને અભિનંદન. વ્યક્તિના આનંદ અને સુખે કરતાં સમજિત આનંદ અને સુખ હજાર દરજ્જે મર્યાદા છે. એવો ખ્યાલ રાખી આપણે સૌ કામ કરીશું તો આપણી ઉન્નતિ અને પ્રગતિ થયા વિના રહેશે નહિ. પરિપક્વો કરાવો એ જનતાના હૃદયનું પ્રતિબીંબ છે. પ્રત્યેક તેને સુસ્ત રીતે વળગી રહેવા કટિબંધ થશે એવી આશા રાખીએ છીએ.

શ્રી ડૉ. સા. હોડું પરિપક્વો અધિકારીઓ.

(આ લેખમાં ચર્ચાને સ્થાન નથી છતાં કોઈ ચર્ચા કરવા પડે તો તે આવકારવામાં આવશે. બાપુજીના લગ્ન વિષયક વિચારોનો આ લેખમાં જે ઉદ્દેશ્ય કરવામાં આવ્યો છે તે લેખો આવતાં અંકમાં આપશુ. —તંત્રી.)

લેખન
જેહાનીસખમના કુચેદ નિવાસી ગોપાળભાઈ જમાબાઈના પુત્ર રણજીભાઈ બાઈના લગ્ન આરંભ સિસોદા નિવાસી મકનભાઈ ગોવંદભાઈની પુત્રી રતનબેન સાથે, રવીવાર તા. ૨૬-૧-૫૮ના રોજ પાટીદાર હોલમાં ઉમિયાશર જેખાઈરના હસ્તે થયા છે. આ પ્રસંગે બંને પક્ષ તરફથી જુદી જુદી સંસ્થાઓને દાન આપવામાં આવ્યાં હતાં.

તા. ૨૬-૧-૫૮ રવીવારના દિવસે મેલર મોરાર બ્રધર્સ બાળાશ્રી મોરાર બાઈ દુક્કભાઈ લાખણુચેર નિવાસી ની પુત્રી ચિ. રક્ષમણીબેનના શુભ લગ્ન દેખા નિવાસી સ્વ. નરસીંહભાઈ છીખાભાઈ મીચીના પુત્રી ચિ. હર ગોવંદભાઈ સાથે વાઇનબર્મ મુકામે થયાં હતાં. વર કન્યાને અનેક શુભાશીર્ષો આપવામાં આવી હતી અને શુભ અવસરે અનેક સંસ્થાઓને દાન કરવામાં આવ્યું હતું.

પ્રજાસત્તાકે દિન ઉત્સવ (જેહાનીસખમ)

શ્રી હાંસલક હોડું સેવા સમાજના આશરે હેઠળ પ્રજાસત્તાકે દિન ઉત્સવ સભા માંથી હોલમાં રવિવાર તા. ૨૬-૧-૫૮ના સાંજના ૭-૩૦ વાગે શ્રી સુબોધાબેન વેલણ પારેખના પ્રમુખ પથા હેઠળ મળી હતી. આ સભામાં બાંધ બહેનોએ સારી ઢાબરી આપી હતી. પ્રમુખશ્રી તરફથી પ્રજાસત્તાકે દિનનું મહત્વ સારી રીતે સમજાવવા માં આવ્યું હતું. શ્રી બીખાભાઈ મારતર, હોડુંભાઈ ગોવંદજી, કંકરજી

બાઇ ટવેરીઆ, ડો. લક્ષ્મીચંદ્ર શાહ અને મનમોહન મજુમદારને ભારત અને તેમના નેતાઓ ઉપર આરા પ્રવચનો કર્યા હતાં. આ સભામાં નીચે મુજબનો દરાર પસાર કરવામાં આવ્યો હતો.

“ભારત પ્રજાસત્તાકની સ્થાપનાના આ દર્માં વાર્ષિક દિને શ્રી ગાંધી દેવ માં મળેલી શ્રી. ટ્રાંસવાલ હાંદુ સેવા સમાજની આ બહેર સભા માતૃશ્રીને વંદના કરે છે. માતૃશ્રીના પિતા મહાત્મા ગાંધી અને ખીલ નેતાઓ તેમજ લાખો હાંદી બાઈ બહેનોએ જેઓ સ્વતંત્રતા માટે બોમ આપ્યો છે તે માટે અર્ચ લે છે અને તેઓને ધન્ય વાદ અર્પે છે. આ સભા પરમાત્માને પ્રાર્થના કરે છે કે ભારતને દિવસે દિવસે આબાદ બનાવે અને શાંતિનો માત્ર ભારતમાં જ નહિ પણ આખી દુનીયામાં ફેલાવે.”

અંતમાં શ્રી ઉચ્ચસ્થાન મહારાજે બજનો ગાથાં હતાં તેમજ શીલ્પો બતાવવામાં આવી હતી.

- આભાર સ્વીકાર**
- મણીબેન ચાવડા ૩૫ (શાળા) પા. ૨-૨-૦
 - મણીબેન ચાવડા ૪. ઓ. પા. ૧-૧-૦
 - બીખાબાઇ લલ્લુભાઇ ઇ. લ. પા. ૨-૨-૦
 - બીખાબાઇ નરસીભાઇ મીઠી જો'બર્મ પા. ૨-૨-૦
 - ગોપાલભાઇ જગાભાઇ જો'બર્મ પા. ૨-૨-૦
 - મકન ગોવન જો'બર્મ પા. ૨-૨-૦
 - મેરારભાઇ દુલ્લભ જો'બર્મ પા. ૨-૨-૦.

મરણ્ય
૪૨૮ લંડનના શ્રી બીખાબાઇ લલ્લુભાઇ ગોપારનાં વૈધાઈક માતૃશ્રી નંદાદેવને ૭૦ વર્ષની વયે તેમનાં વતન ઘેલ્.બીડમાં તા. ૬-૧-૫૮ના રોજ અવસાન થયું છે. સ્વર્ગસ્થના

આત્માની શાંતિ અર્થે અન્ને યાંત્રીયજ અને સામુહિક ઇશ્વર પ્રાર્થનાની યોજના થઈ હતી. આ શોક પ્રસંગે મિત્રોએ ખતાવેલી દિલસોજી માટે શ્રી બીખાબાઇ અને તેમનું સમગ્ર કુટુંબ સૌનો હાર્દીક આભાર માને છે.

હતી તેમાં માનવના અવકાશમાં સંબંધિત કલ્પના બંધુ-ઉચ્ચન-સત્તા-બંધુ હતા તે પરથી વિદેશી ખબર પત્રોમાં આ તુટ ઉજી કયું બાને છે: **“ગુજરાતીઓ”** વિષે **ખીલનો મત**

વિવિધ વર્તમાન

માણસના કાનના સંશોધન માટે જળચરનો ઉપયોગ

અમેરીકાની મીચીગન યુનીવર્સિટીની ગ્રેડીકલ સ્કૂલમાં અંદરના કાનના રોગો વિશે સંશોધન કરવા માટે લેમ્બ્રી નામના દરિયાઈ જળચરનો ઉપયોગ થયો.

લેમ્બ્રી ખીજ માછલીઓને મારી નાખનાર પ્રાણી છે, એનો આંતરિક કાન સાવ પુરાણા પ્રકારનો છે અને માનવીના આંતરિક કાનથી તફાવત જુદી જાતનો છે. પણ તેના આંતરિક કાનના કોષો માણસની જેવા જ છે. લેમ્બ્રીનો મોટો લાભ એ છે કે તેના આંતરિક કાન સુધી સરળતાથી પહોંચી શકાય છે. ખીલ બધા પ્રાણીઓ અને મનુષ્યોના આંતરિક કાનની આજ પાસ ખોપરીનાં હાડકાં રક્ષણ દોષ છે એટલે તેનો અભ્યાસ કરવો મુશ્કેલ બને છે.

વીલીન્ન ભાષામાં પ્રકટ થનાર ગાંધી સાહિત્ય

અશીયા, યુરોપ, અમેરીકાની પ્રજાઓ વચ્ચે સમજૂતીની સાકળ રૂપે બનતા મહાત્મા ગાંધીનાં લખાણોના સંગ્રહ તૃષ્ટકાર કરવાનું યુનેસ્કોએ ભારતને કહ્યું છે.

યુનેસ્કોના એક ગ્રોવરીએ દીલ્હી ખાતે બતાવ્યું કે આ સંગ્રહના સુખ્ય તંત્રી થવા ડો. રાધાકૃષ્ણન કલ્પસ થવા છે. આ વર્ષના અંતમાં તૃષ્ટકાર ચનાર આ સંગ્રહ ઇંગ્લીશ, ફ્રેન્ચ, રશીયન અને સ્પેનીશ એમ ચાર ભાષાઓમાં પ્રકટ થશે. વીલીન પ્રજાઓ વચ્ચે સમજૂતીનું વાતાવરણ ફેલાવવાના હેતુથી આ સંગ્રહ તૃષ્ટકાર થઈ રહ્યો છે.

એમણે ન્યાયોયું કે યુનેસ્કોના બે વર્ષના કાર્યક્રમ સંબંધે ભારત સરકાર સાથે સમજૂતી થઈ ગઈ છે.

રશીયાનો ઇન્કાર

રૂશ અવકાશમાં ૧૮૦ માઇલ સુધી છવંત માનવસહનું રોડેટ મોકલ્યું છે તેવી ખબરોને સમર્થન આપાયું નથી. સોવીયેટ જોડેથી જોઈ સાયન્ટીઝ ના એક ગ્રોવરીએ આ ખબર સાબિતતાં અટકાવ કરતાં કહ્યું કે આ ખબર સાચી હોત તો રૂશી પત્રો અને રેડીયો એ એનો જરૂર ઉલ્લેખ કર્યો હોત. વસ્તુતઃ અવકાશગમન સંબંધે તાલેતર માં મોરો ખાતે એક શીલ્પ બતાવવા

રાજ્યોટમાં ડેળવળી સંમેલનના પ્રમુખ સ્થાને થી મોલતાં શ્રી બળવંતરાય મહેતાએ કહેલું કે હું ખડકવહાલાની લક્કરી શાળામાં ગયો હતો. તપાસ કરતાં જાણવા મળ્યું કે, ત્યાં બધા રાખના લોગો હતા. પરંતુ એક પણ “ગુજરાતી” નહોતો.

આ બાબતમાં ચર્ચા કરી તો મને હસતાં હસતાં કહેવામાં આવ્યું કે ગુજરાતીઓ તો વેપાર, ઉદ્યોગ કરી શ્રીમંત થવામાં માને છે, તેમની શ્રીમંતાઇ ચાલુ રાખવા અમે બધા તાલીમ બંધીએ છીએ, પછી જેમણે શા માટે આવવું નોંધ્યું?

દેશની કેટલીયે મહત્વની મધ્યસ્થ સંસ્થાઓ પ્રયોગ શાળાઓ, સંશોધન શાળાઓમાં, ‘ગુજરાતી’ મળવો મુશ્કેલ હોય છે. આમ જુઓ, તો દુનીયાના દરેક ખુણે તમને ‘ગુજરાતી’ મળશે, પણ તે વેપાર મંધામાં પડેલો હોય છે. ખીલું જ્ઞાન મેળવવાની તેને પડી નથી તેવી છાપ દેશના અન્ય લોકોને છે. આ છાપ આપણે જૂંસવી નોંધીએ.

—મયા વર્ષના જન્યુઆરીથી જોગલટં સુધીમાં ભારતીય શીલ્પોએ સ્તીતેર લાખ રૂપીયા વિદેશી દુહીયામણ પ્રાપ્ત કર્યું છે. ભારતીય મીત્રો ઇરાન, યામલેન્ડ, ચીન, ઇજીપ્, ફ્રાન્સ, અમેરીકા, રશીયા, સીબીન અને પાકીસ્તાન માં બતાવાય છે.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રો.) લીમીટેડ

જાત જાતનાં નાયલન, રેશમી તેમજ સુતરાઈ કાપડ, સ્ત્રીઓ બાળકો અને યુરોપી માટે જાતમ જાતના વસ્ત્ર નર્સી, પુલોવર, કારડીગનસ અને બજ્યાઓ માટે—જુટીઝ, ખીબ્સ, બ્લેન્ડેટસ, શોલ્સ; નેપથીન્સ વિગેરે.

દરેક જાતના માલ માટે તપાસ કરવા ભલામણ.

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન : ૩૪-૧૩૪૯ — બોક્સ ૧૫૪૯.

કરો ત્રાજવે તોખી શું ?

આને આપણું સમગ્ર જીવન પૈસાના કાંટે તોળાઈ રહ્યું છે. તેમાં આ દરેક તો ટકવું નહિતર ગયું જાય છે. માનવના ઉચ્ચ જીવન નું આ રીતે મુલ્ય થાય? પૈસા એ આખરે તો મનુષ્યે પેલા કરેલો છે, પણ તે જ તેને આજ જાય છે.

એક દિવસ એક માણસ નદીએ નહાવા ગયો. ત્યાં તેણે કાંઈક તથાઈ નોંધ્યું. તે ધ્યાન કરતો કુદી પડ્યો. અધી કલાક પાણીમાં મર્યો અને છેવટે તે બહાર આવ્યો. બહાર આવ્યો ત્યારે જોયું તો ગામનો ડોકરો તથાઈ હતો.

પૈસાના કાંટે તોળનાર વિચારશે આને આહ કલાકે રોજના બે રૂપિયા મળે છે તો તેણે અધી કલાક બરાબર મહેનત કરી છે માટે તેને બે આંના આપો. આ રીતે ન્યાય તોળાય અને જીની કાંમત થાય!

માનવના જીવનની કાંમત ન થાય પેલા માણસની મહેનતને આપણે પૈસામાં ન માપીએ. એણે તો લાખ રૂપિયા ખર્ચે ન મળે તેવો જીવ ઉતાર્યો છે. તેની શક્તિની પ્રશંસા થાય અને તેની જકિતની કદર સમાજ કરે. એટલું જ યાં. આપણે આપણા જીવનને પૈસાને ત્રાજવે ન તોળાયે.

—સ્વીશકર મહારાજ.

માથે બાંધવાની રીબન અને વેણીઓ

મખમલ, સાટીન, ટાફેટા સીલકની, રીબન અનેક રંગ, ડીઝાઇન અને સાઈઝમાં મળશે, લગ્ન મંડપ અને મોટર શણગારવા જરૂરના બાંધ મળી શકશે.

કળજ માટે મખમલ, અને રેસમ તથા વેલ્ડની ટેપીઓ કીકાયત બાંધે બનાવી આપવામાં આપશે.

અંગ્રેજી બાંધવા મખમલ, રેસમ, કોલ્ટન વિગેરેના કુલોની રંગ રંગની વેણીઓ અને અનેક પ્રકારના બોક્સ મળશે.

ડોકાણું : માથેરો હેટ્સ (પ્રો.) લી.

લેડીઝ એન્ડ ચીલ્ડ્રન હેટ મેન્યુફેક્ચરર,

ફોન : ૨૨૦૩૮૫ પહલે માળે,
બોક્સ ૧૦૮૫૭. માર્શર મેન્સન્સ

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, — જોહાનીસબર્ગ.

બાબ પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરેતી જમણના અને સ્પેસીયલ ડીએ.

શ્રી કેપીટનની અંત દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રોડસીયાના શર્ટ પણ બાજમાં તમારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અને કન્ટાક્ટ લઈશું.

કેપીટનસ બાલકની હોટેલ

(ધી કેનર મીઠાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપર - ડરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

પુસ્કીપર, મુસાફરી, બીમાનાં અને જવલક એજન્ડ

ઈન્ડિયાન અને ડુનીયાના શર્ટ પણ સાગની હવાઈ ઈરિયાઈ અને નમીન માગે મુસાફરી કરવા યેર જ્યાં અમારી મારફતે પુર્ણ કરો. ઇંગ્લી, આજ, ચોરી, ફ્લેટ, બહરમાત, પ્લેટબ્લાસ, વિગેરેના બીમા અને ઉતારાની આપીએ છીએ.

ઈન્ડિયાન, પરસનલ ટેલ, હિસાબના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ ઈન્વીસ્ટમેન્ટ સર્ટીફિકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો. 'પાસપોર્ટ' તેમજ ઈન્વીસ્ટમેન્ટ લગતી બાબતોમાં કઈ પણ ફી લીધા વિના અને મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ યુવ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ચોરૂલીયા અને યોર્કશાયર ઈન્ટરયુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધ.

Phone : 33-9032. 26 Barkly Arcade,
Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજું ઉમદા ફ્રૂટ

આંબા અબ્બ, લીલી અબ્બ, રતાળ અને સુરણની ગોસમ બાલુ છે. આડુ શી ૧-૩ રતલ, લસણુ શી. ૧-૬ રતલ.

પાપક નંબર ૧ શી. ૧૦, નંબર ૨ શી. ૮ ૧૦૦.

મ્યુરી અને ચેવલી પાન બનર સાવ, પોરટેલ જુડ. બારકોટ ગોઠ શી. ૧૦-૧ લાંબી અને રહેવર બારકોટ શી. ૧૧-૬ ડગન.

રોડસીયા, ન્વાસાલેન્ડ અને ઘલબલ કંગોના ચોરડો વપર પુરવ ધ્યાન આપી શર્ટ પણ વરવ પશ્ચીમ ક્ષેત્રી ગોઠવશું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેલુમ જુડ, ડાઈર્નીંગરૂમ જુડ, વોલ્ડેશલ, હરેસીન એસ્ટ, સાઈકલ બોર્ડ ઓફીસ ટેલકે, પુસ્ક ટેલ, ટેબલ, તકન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. જાતે પકારી લાભ લેવા શુકરીયા તલિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન હરેસર—

એ હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશાં તઈયાર રહે છે. માત્ર રોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2626.

હોલની મોટામાં મોટી વિમાની કમ્પની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઈન્ડીયા ઈન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રસ્તમજી બલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન - નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાઓ અને ઉતારીએ છીએ.

પી. ઓ. બોક્સ ૧૬૧૦.

રેસીડેન્સ : ૧૧૧ ઇલેવનથ એવન્યુ,
ડરબન.

ટેલીફોન્સ:

ઓફીસ : ૨૫૮૪૫

રેસીડેન્સ : ૩૬૪૧૩.